

Karšta, tvanku.

Saulė teka 5:34, leidžiasi 8:15.

VOL. LVIV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Penktadienis, Liepos-July 21 d., 1972 m.

Kaina 15c

171

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

MASKVA BAIGUSI SAVO UZDAVINIUS EGIPTE

DARBININKŲ UNIJŲ VADAI SKILO DĖL McGOVERN RĖMIMO KLAUSIMO

Unijų federacijos vadovybė nutarė jo neremti

WASHINGTONAS. — Vykdomoji darbininkų unijų federacijos AFL-CIO taryba 27-3 balsais nutarė ateinančiuose prezidento rinkimuose laikytis neutraliai ir neremti nei prezidento Nixono, nei sen. McGoverno. Unijų vadovybė visą dėmesį žada kreipti į Senato ir Atstovų Rūmų rinkimus, palaikydama tuos kandidatus, kurie yra pasitarnavę Amerikos darbo žmonėms. George Meany, federacijos prezidentas spaudai pareiškė, kad darbininkų tarpe yra skilimas ir dėl to kiekvienam paliekama teisė balsuoti, už ką tik nori.

Sen. McGovern labai buvo nepatenkintas šitokių darbininkų federacijos sprendimu. Jis pareiškė gavęs nominaciją be Meany paramos, taip pat laimėsiąs ir rinkimus be jo pagalbos.

Kai kurios unijos remia McGoverną. Mašinistų ir aviacijos darbininkų vadas Floyd Smith, ryšių darbininkų Joseph Beirne ir valstijų, apskričių bei savivaldybių tarnautojų unijos vadas Jerry Wurff pareiškė, kad jie padės McGovernui laimėti rinkimus. Mėšos pramonės ir mėsininkų unija Čikagoje irgi padėjo gišti pinigų į McGovern rinkimų fondą. Unijos vadas Patrick Gorman pareiškė, kad vykdomosios tarybos sprendimas gali suskaldyti Amerikos darbininkus.

Prezidento Nixono kompanijos direktorius Clark MacGregor paskelbė pareiškimą, kuriame griežtai vykdomosios AFL-CIO tarybos nutarimas, nes jis vienas derinasi su Amerikos darbininkų pažiūromis. Demokratų kandidatas išrinktas elito mažumos, sudarytos iš radikalų profesorių, studentų agitatorių, šalpos profesionalų ir įvairiausių rūšių ekstremistų, kurių tarpe paprastas darbo žmogus jaučiasi nepageidaujamas, — pareiškė MacGregor.

Filipinų potvyniai

MANILA. — Filipinuose be pertraukos lyjo 30 valandų ir kilo dideli potvyniai, kuriuose žuvo 12 žmonių, septyni laikomiesi dingusiais, namų neteko 47,000 gyventojų.

Vanduo Luzono saloje padarė daug nuostolių: nuplovė tiltus, sulaužė užtvankas, apsemė kelius ir laukus, kur sugadinta daug pasėlių. Mokyklos miestuose uždarytos, susisiekimas sustojo, kariniai helikopteriai ir vandeniniai šarvuotieji bando išgelbėti ant pastatų stogų sulipusius žmones.

R. Berlynas pardavė žemės plotą

BERLYNAS. — Vakarų Berlyno miesto taryba nupirko iš Rytinio Berlyno valdžios 20,8 akrų žemės, kuri buvo už gėdos sienos, Rytų Berlyno pusėje, netoli Potsdamer Platz, pačiame miesto centre. Už tą žemės plotą sumokėta 9.62 milijonai dolerių.

Šis pirkiny privers Rytų Berlyną perkelti savo spygliuotus ir cementines užtvankas toliau į rytus. Vakarų Berlynas per nupirktą žemę ves kelią, kuris sujungs Amerikos zonos priemiesčius Kreuzbergą su britų zonos Tiergardenu. Anksčiau tame žemės sklype stovėjo geležinkelio stoties Potsdamer Bahnhof, kuri tapo neberekalinga, miestą padalinus į dvi dalis.

IS VISO PASAULIO

MASKVA. — Pulman bendrove paskelbė, kad ji susitarė su sovietų prekybos ministerija ir gavo leidimą steigti Maskvoje pastovią savo įmonės atstovybę. Pulman buvo viena pirmųjų Amerikos pramonės įmonių, gavusių leidimą parduoti sovietams sunkvežimių motorų liejyklą naujai statomam prie Kama upės sunkvežimių fabrikui. Vakar turėjo prasidėti Amerikos-Sovietų Sąjungos prekybos delegacijų derybų dėl tolimosios biznio santykių. Amerikos delegacijai vadovauja Peterson, prekybos departamento sekretorius.

WASHINGTONAS. — Demokratų vadai kongrese buvo pasiūlę įstatymą, kuris duotų miestams 5 milijonus dol. vanden-tiekio ir kanalizacijos darbams. Atstovų Rūmai šį pasiūlymą atmetė 206-169 balsais. Siūlymo autoriai kaltinami rinkiminių metų politikavimu. Tos lėšos, jų nuomone, turėtų sumažinti bedarbių eiles, tačiau atstovai nutarė, kad tokios priemonės tik padidins infliacijos vyksmą.

SCOTTSDALE. — Stalino duk-tė Svetlana, atsiskyrusi nuo savo amerikiečio vyro, iš Arizono persikėlė į savo seną miestą Princetown, N. J., kur ji, ištėkėjusi už William Peters, pardavė savo namą už 67,000 dol. Nega-lėdama to paties namo nu-pirkti, ji pradėjo jį nuomoti.

SAN DIEGO. — JAV lėktuv-neišis Ranger išplaukė į manev-rus Ramiajame vandenyne su trim motorais. Ketvirtas yra tai-somas. Jį sužalojo sabotazo veiks-mas San Diego uoste. Smul-kesnių žinių laivyno vadovybė neskelbia.

WELLINGTONAS. — N. Zelandijos valdžia uždraudė įvež-ti į šalį auksines žuvelas, nes su-jomis į N. Zelandiją gali patekti ir ligos, kurios pavojingos ša-lies forelėms ir lašišoms, kurių pilna švariose Zelandijos upėse.

HONG KONGAS. — Teismo komisija, sudaryta iš laivininkystės ekspertų po ilgų tardy-mų nusprendė, kad Hong Kon-ge sausio 9 d. sudegęs "Queen Elizabeth" laivas buvo padegtas tyčia "asmens ar nežinomų as-menu". Nežinomi ir šio nusikal-tymo motyvai. Hong Kongo mi-lionierius Tung buvo pirkęs tą laivą už 3.2 mil. dol. ir norėjo įsteigti jame universitetą.

BONA. — Britanija pareiškė protestą V. Vokietijai, nes vo-kiečių olimpinis komitetas pri-ėmė Olimpiadoje dalyvauti ir Rodezijos sportininkus. Vokie-čiai jau iš anksto skelbė, kad jie nieko dėl politinių motyvų ne-varžys ir nedraus dalyvauti. Ro-dezija pasiskelbė nepriklausoma 1965 m., bet Britanija tos ne-priklausomybės nepripažįsta.

VELIAUSIOS ŽINIOS

◆ Senatas atmetė respubli-konų bandymus susilpninti algos minimumo įstatymą ir nubalsa-vo 47-46 balsais pakelti minimu-mą iki 2 dol. per valandą, vė-liau pasiekiant 2.20 dol. per val. algos minimumą. Sen. McGo-vern specialiai atskrido į šį bal-savimą, norėdamas patraukti į savo pusę darbininkų balsus.

◆ Nežiūrint slapto Kissinge-rio — Le Duc Tho derybų, Pa-ryžiaus taikos derybose Viet Cong delegatė atmetė Ameri-ko bandymus ieškoti Vietname tik karinio sprendimo, nesie-kiant tuo pačiu laiku politinio sprendimo. Komunistai toliau reikalauja koalinės vyriausybės Saigone.

◆ Demokratų kandidatas į prezidento vietą sen. McGovern paskelbė, kad jis savo kampani-jos pirmininku pakviėtė buvusį demokratų nacionalinio komite-to pirmininką Larry O'Brien. Jam skirta ieškoti McGovernui draugų senųjų demokratų tarpe.

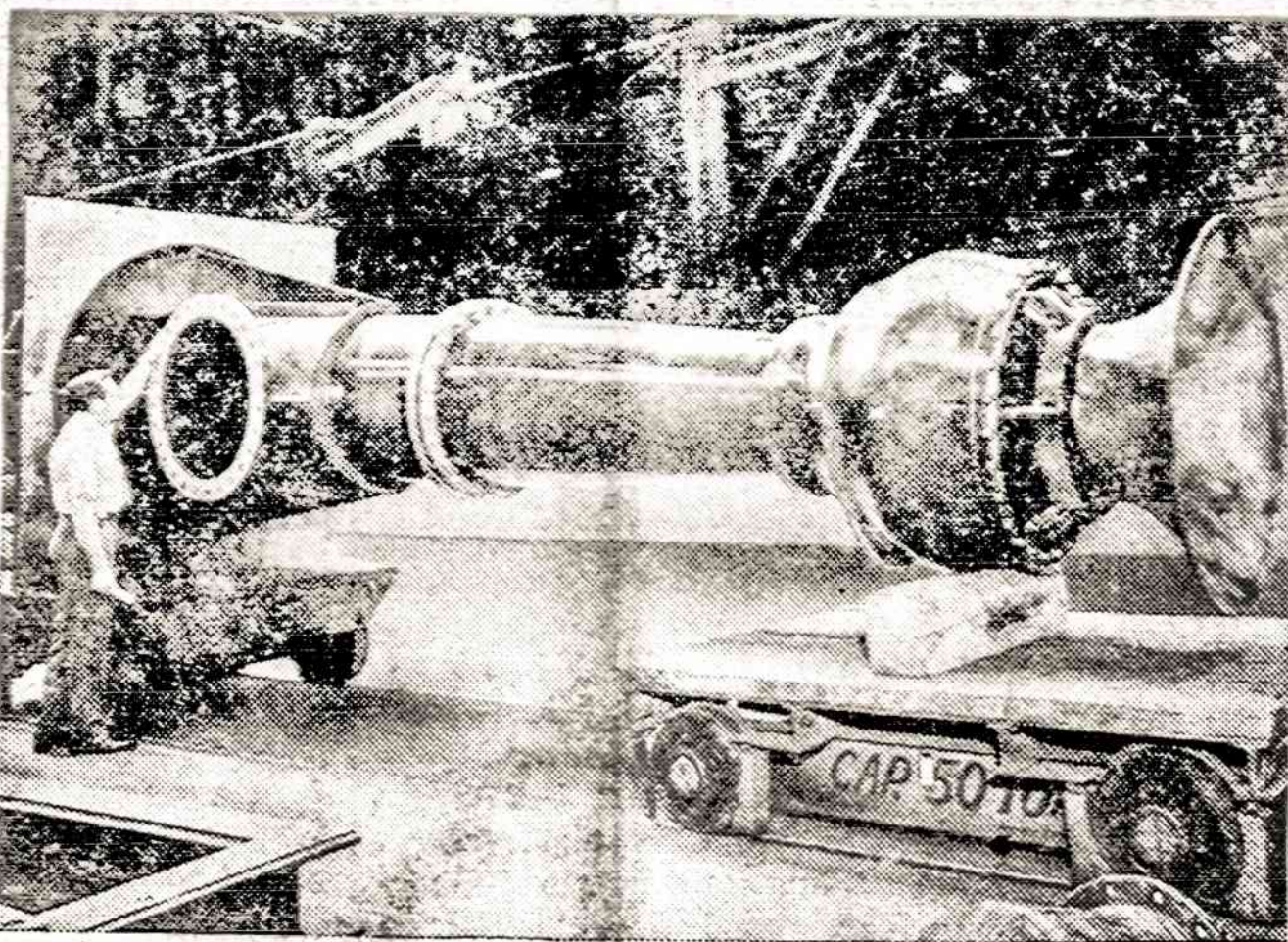
◆ New Yorko ligoninėje pa-daryta aborto operacija Čikagos mergaitei 11 metų amžiaus. Mer-gaitės motina turi aštuonis vai-kus ir gyvena šį šalpos. Matyt, panašiu keliu eina ir jos duktė.

◆ Maskvoje keturi žydai pra-dėjo sėdėjimo streiką komunis-tų partijos rūmuose. Užsienio korespondentams jie pranešė protestuoją prieš Vladimiro Markmano persekiojimą. Jis sė-di kalėjime, tačiau sovietų val-džia ištrėmė iš Maskvos jo žmo-ną, o jam pačiam neparūpina gynybą.

◆ Amerikietis kunigas Paul Lindstrom švedijoje buvo poli-cijos tardomas dėl jo pastan-gų samdyti švedus į savo "sam-dinių kariuomenę", kurios už-davinys būtų išvaduoti ameri-kiečius karo belaisvius Šiaurės Vietname.

◆ Vyriausybė nusprendė ne-beduoti paramos tokiems sene-lių namams, kurie atsilieka nuo vyriausybės nustatytų standar-tų. Lėšų nebegaus 579 senelių prieglaudos, iš jų 252 pačios pasitraukė iš federalinės progra-mos, nes nesugebėjo ar nenorėjo pagerinti savo kokybės.

— Lietuvos Atstovas ir p. O. Kajeckienė š. m. gegužės 27 d. dalyvavo priėmimo V. Departa-mente, kurį rengė Transporto Se-kretorius ir ponia Volpe garbei sveikėsimui svečių, atvykusių į Transpo 72 parodą.

Ne milžiniška žvakidė ar pučiamasis instrumentas, bet vandens pompas dalis, kuri bus siunčia-ma į Trinidadą, žibelo valyklai. Pompa pagamino Allis - Chalmers bendrovė.

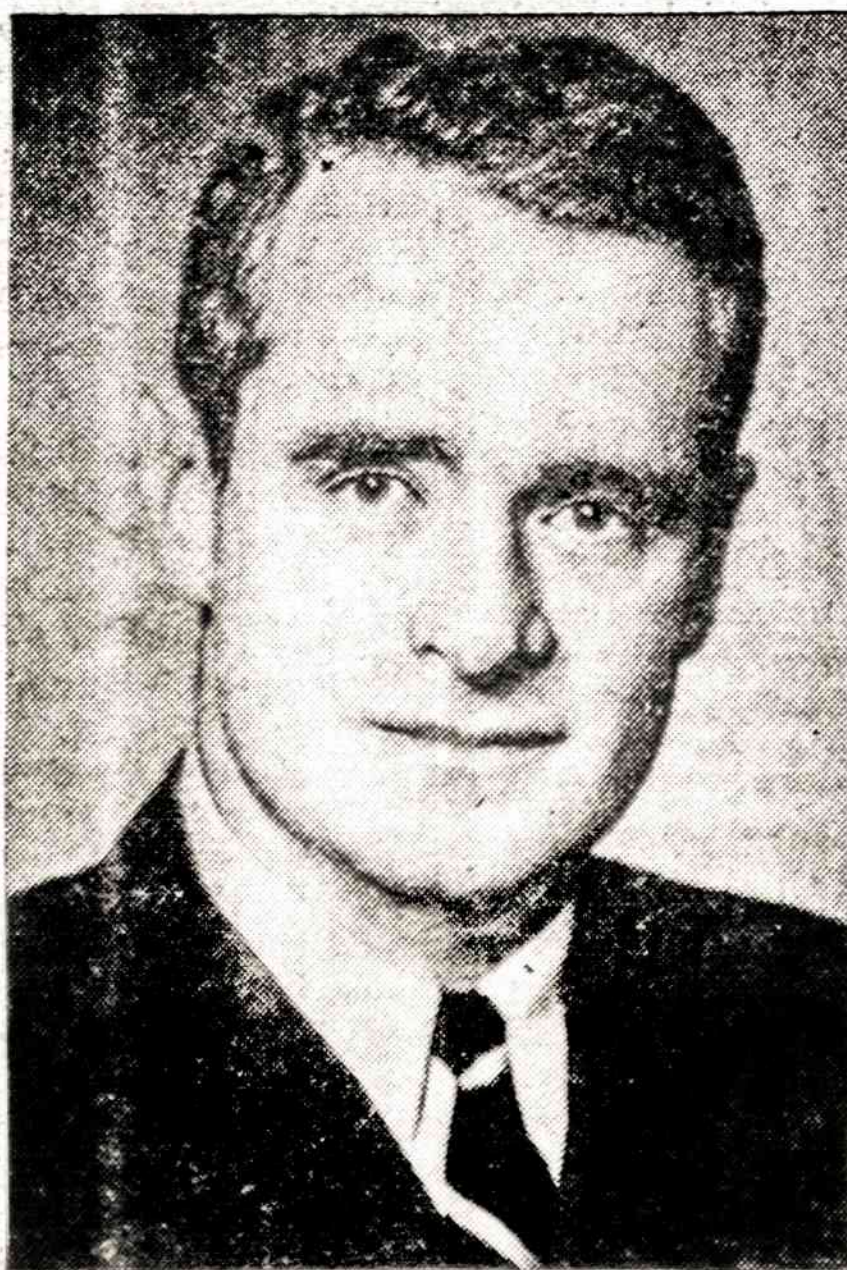
Tariasi dėl karo paliaubų Belfaste

LONDONAS. — Britanijos vy-riausybės atstovai vėl pradėjo derybas su airių katalikų slap-tos armijos delegatais dėl naujų karo paliaubų. Deryboms tar-pininkauja britų darbo partijos vadovybė, įskaitant partijos ly-derį Wilsoną. Derybos vykstan-čios vienu metu Londone ir Bel-faste. Prieš kiek laiko vienos paliaubos tęsėsi 13 dienų ir bai-gėsi birželio 9 d.

Deryboms vykstant, Belfaste vėl žuvo 4 asmenys, vienas jų 71 metų senis ir vienas 6 mė-nesių kūdikis, kurį vežimėlyje pasiekė sprogusios bombos ske-velros. Vien šiais metais š. Airijoje jau žuvo 240 žmonių.

Japonija sieks ryšių su Kinija

TOKIO. — Naujasis Japoni-jos premjeras Kakuei Tanaka turėjo ilgą pasikalbėjimą su spaudos atstovais, kuriems jis pareiškė, kad Japonija rengiasi deryboms su komunistine Kinija, su kuria norima pradėti naujus, abiem šalim naudingus, santy-kius. Tuo pačiu metu Japonija bandysianti siekti geresnių ryšių ir su Sovietų Sąjunga.

Mažai Amerikos gyventojams žinomas sen. Thomas Eagleton tapo demokratų partijos kandidatu į viceprezidentus. Prieš patekdamas į senatą, kaip Missouri senatorius, Eagletonas griežtai pasisakydavo prieš karą Vietname. Dėl to sen. McGovern jį ir pasirinko savo partneriu.

Karas P. Vietname

SAIGONAS. — Netoli Hano-jaus Amerikos lėktuvai numušė komunistų Mig-21 lėktuvą. Per dieną š. Vietname padaryti 322 užskridimai, bombarduoti sandė-liai, aerodromų pakilimo takai, tiltai ir gazolinio tankai. Pirmą kartą buvo pultas Nguyenkhe karinis sandėlis devynios mylios į šiaurę nuo Hanojaus. Čia bu-vo didelės motorų remonto dirb-tuvės ir skysto karo sandėliai. Dideli gaisrai prasidėjo tankuo-se, kuriuose buvo laikoma apie trys milijonai galonų kuro.

Quang - Tri mieste tebevyksta gatvių kovos. Vadinamoji ci-tadelė, sena gynybos piliis, pil-na komunistų, kurie gina kiek-vieną pėdą. Vakarykščiose ko-voze žuvo 295 komunistai ir bu-vo sunaikinti trys tankai. Sai-gono kariuomenė neteko 27 ka-reivių ir 131 buvo sužeistas.

— 1972 m. birželio 13 d. Wa-shingtone įvyko Baltijos Vals-tybių Diplomatinių Atstovų pa-sitarimas. Buvo pasinformuota ir pasitarta jų tautų reikalais.

Japonija palaikys savo drau-giškus ryšius su Amerika ir lai-kysis saugumo sutarties, nes Amerika esanti Japonijos brolis, nors ir "didysis brolis". Japonija negalvojanti keisti 1946 metų konstitucijos.

EGIPTAS SIEKIA PRANCŪZŲ GINKLŲ

Irakas nieko neskelbia, Sudanas — džiaugiasi

MASKVA. — Tris dienas patylėjusi, pagaliau apie Egipto nu-tarimą išvartyti sovietų karinius patarėjus pranešė ir Tass žinių agentūra. Ji sako, kad karinių patarėjų išvežimas vykdomas su-sitarus abiem šalim, kad atitraukimas nereiškia sovietų politikos gerinti santykius su arabų valstybėmis — pakeitimo. Sovietų karinis personalas baigęs treniruoti Egipto kariuomenę, baigęs savo uždavinius ir dabar sugrįžtas į tėvynę. Sovietų gyventojai iš to pranešimo pirmą kartą sužinojo ne tik, kad kariškiai su-grįžta, bet sužinojo, kad Egipte iš viso buvo sovietų karinio per-sonalo. Žmonės tuo išsikraustymu labai patenkinti, nes seniai jau slaptai kritikuojama politika remti arabus, siųsti jiems vi-sokias prekes, kurių trūksta patiems sovietų piliečiams.

Rumunijos vadas prašo pasitikėjimo

BUKARESTAS. — Rumuni-jos komunistų suvažiavime pre-zidentas Ceausescu pasakė 6 val. trukusią kalbą, kurioje jis aiš-kino partijos vadovybei apie sa-vo valdžios laimėjimus ir prašė pasitikėjimo savo politikai. Kal-boje gan šiltai buvo minima So-vietų Sąjunga. Stebėtojai ma-no, kad Maskvos intrigos Rumu-nijoje sukelia vis daugiau opozi-cijos nepriklausomai Ceausescu linijai.

Rumunijos bandymas suartė-ti su Vakarų valstybėmis neda-vė konkrečių vaisių ir rumunų darbininkai gyvena blogiau, ne-gu kitų komunistinių valstybių. Rumunija gavo šiek tiek kreti-tų iš V. Vokietijos, tačiau kitos Vakarų valstybės neatsiliepė į Ceausescu įėjimus. Jis važinėjo po Afrikos valstybes, tikėdamas rasti ten rinką Rumunijos gaminiams, tačiau ir iš to nieko neišėjo. Ceausescu pareiškė kal-boje, kad Rumunijos prekyba su "socialistine stovykla" per ateinančius metus padidės 50%.

"Mums būtina kreipti nuolatinį dėmesį į plėtimą pasikeitimų ir į bendradarbiavimą gamyboje su Sovietų Sąjunga", kalbėjo Ceausescu. Negavęs pritarimo va-karuose Ceausescu bus privers-tas lenktis Maskvai.

Slaptos taikos derybos Paryžiuje

PARYŽIUS. — Vakar Pary-žiuje įvyko oficialus Amerikos, š. Vietnamo, P. Vietnamo ir Viet Congo taikos derybų posė-dis. Užvakar Paryžiu buvo nu-skridęs prezidento patarėjas Kis-singeris, kuris kalbėjosi su Ha-nojaus vyriausybės nariu Le Duc Tho šešias su puse valandos. Grįžęs iš Paryžiaus Kissingeris tuoj nuskubėjo pas prezidentą Nixoną papasakoti apie derybų eigą.

Šios slaptos derybos privertė senatorių Mansfieldą atidėti se-nato balsavimą dėl jo paties pa-siūlytos rezoliucijos, kuri reika-lauja išvežti visus amerikiečius karus iš P. Vietnamo iki spalio 1 d. Rezoliucija toliau reikalauja sustabdyti visus karo veiks-mus, jei bus susitarta dėl karo paliaubų ir amerikiečių karo belaisvių paleidimo.

— Kardinolo Patrick O'Boyle kvietimu — p. O. Kajeckienė š. m. birželio 25 d. dalyvavo Saint Matthews katedroje pontifikali-nėse mišiose, kurias laikė Apaš-tališkasis Delegatas JAV-se, Ar-kivyskupas Luigi Raimondi. Jo šventybės Popiežiaus Pauliaus VI vainikavimo sukakties pro-ga.

Tasso pareiškimas buvo pir-mas toks atviras valdžios žodis apie sovietų įrengimus ir gink-lus Egipte, kurio kareiviai da-bar jau patys galėsią juos val-dyti.

Arabų žiniomis iš Lebano, egiptiečiai kariai perėmė iš so-vietų Sam 2 ir Sam 3 raketų įrengimus jau 24 val. prieš pre-zidentui Sadatui paskelbiant apie jo nutarimą išvartyti sovie-tų personalą. Arabų žiniomis to-kių įrengimų Egipte yra 70.

Libano laikraštis "AlNahar" vadina Egipto nutarimą istori-niu. Egiptas pamatęs, kad Mas-kvai daugiau rūpi jos pačios in-teresai, o ne — arabų. Kitas laikraštis "Al Moharrer" prane-ša, kad egiptiečiai jau derisi su Prancūzija dėl prancūzų ginklų pirkimo.

Dar daugiau, kaip Maskva, šį Egipto sprendimą slepia Irako spauda ir radijas, nes dabartinė Irako valdžia labai artimai susi-rišusi su Maskva. Šią žinią džiaugsmingai sutiko Sudanas, kuris jau prieš metus išvarė so-vietų agentus iš savo žemės.

Iš prezidento Sadato kalbos aiškiai matyti, kad sovietai ne-davė Egiptui laisvų rankų nau-doti gautus ginklus kur ir kada nori. Be to, Maskva spaudusi Egiptą taikingai spresti konfliktą su Izraeliu ir atsisakiusi duoti bombonesių bei kitų puo-limų ginklų. Sadatas pareiškė, kad Egiptui nusibodo tokia "nei taika nei karas" padėtis. Todėl sovietų patarėjai ir ekspertai jau pradėjo rinktis į Aleksandri-ją, iš kur jie važiuos namo. Ta proga "New York Times" veda-masis pavadintas: "Russians, Go Home!"

Pragoj teisiami seni komunistai

PRAGA. — Čekoslovakijoje vykę trys teismai, kuriuose kaltinami buvusio premjero Dubček bendradarbiai ir šalininkai, jau baigiasi. Viename buvęs čekoslovakų radijo pareigūnas dr. Vondra gavo 28 mėn. kalėjimo už priešvalstybinę veiklą — lapelių skleidimą prieš paskutinius čekoslovakijos rinkimus, kada Vondra ir dar trys vyrai aiškino lapeliuose žmonėms, kad konstitucija leidžia išbraukti iš kandi-datų tarpo nepatinkamas pavar-des.

Nors visi kaltinamieji yra aukšto išsilavinimo žmonės, bu-vę profesoriai, žurnalistai, jie visi paskutiniu metu, pašalinus Dubčeką, dirbo fabrikuose. Tarp kaltinamųjų buvo Jiri Mueller buvęs Pragos studentų komunis-tų vadas. Prokuroras jam rei-kalavo 7 metų kalėjimo bausmės.

— Valstybės Sekretoriaus kvietimu — Lietuvos Atstovas, J. Kajeckas, 1972 m. birželio 15 d. dalyvavo JAV Kongreso jung-tiniame posėdyje.

RUSAI IS LIETUVŲ LUPA NEZMONISKAS KAINAS

— Ne viskas "tarybinėje" Amerikoje. Kodėl taip yra, Lietuvoje tvarkoma taip, kaip darbininkai valdžia turėtų tvarkyti. — toliau iš Lietuvos grįžęs Frank Prūsio pasakoja. — Jeigu valdovai atvažiuosiemis turistams nesigirti, ko ki ten visi lygūs ir kaip visiems vienodai taikomi įstatymai, tai nieko negalėtum primesti, bet kai savo akimis pamatai, komkia ten dabar "lygys" įvesta, kaip ten dabar darbininkas "neskriaudžiamas", tai negali ranka numoti ir neprotestuoti.

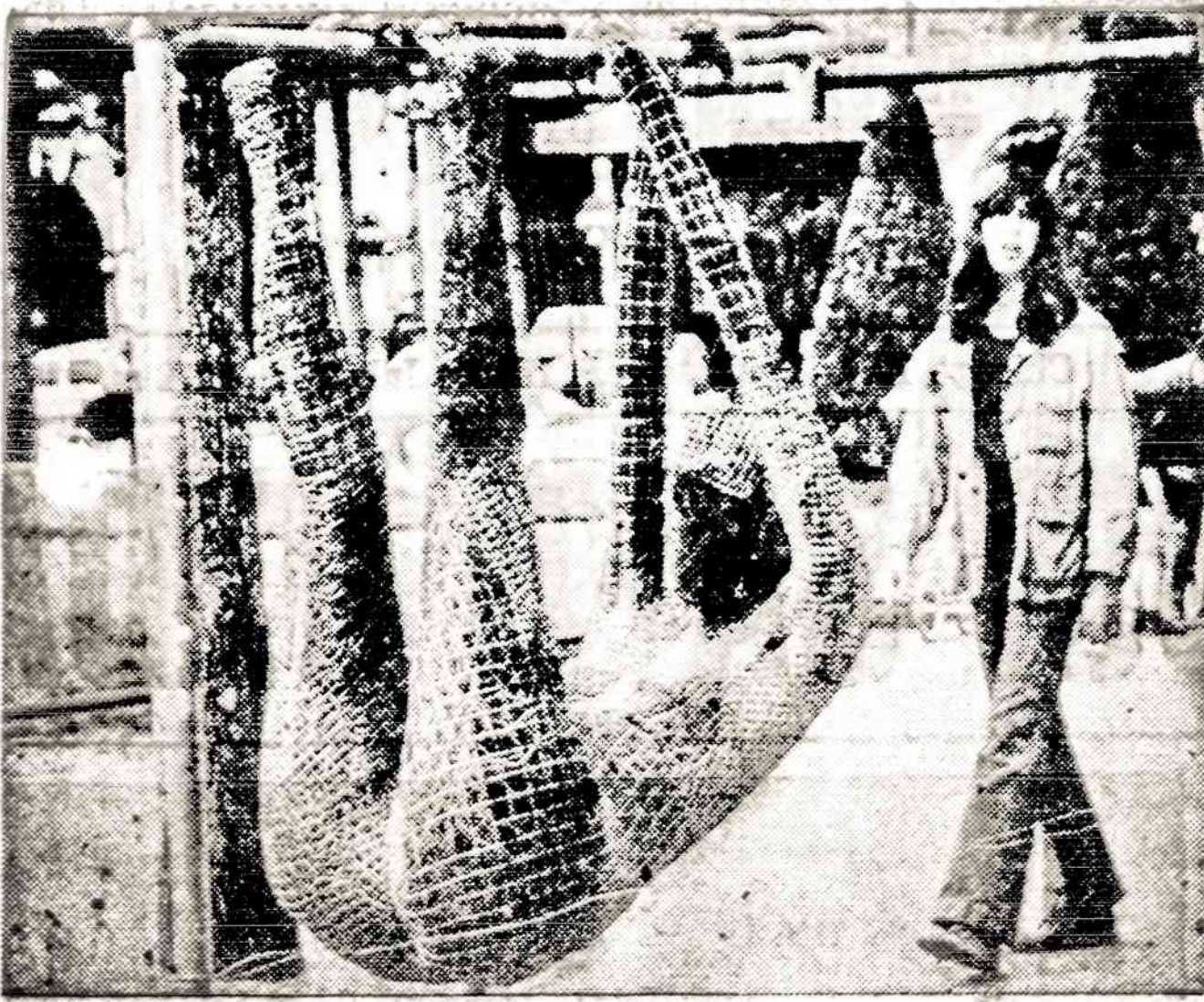
— Aš buvau pasiryžęs nieko nesakyti ir jokio protesto balso nekelti. Buvau pasiryžęs nekrempti dėmesio, ką vieni sako ir ką kiti pasakoja. Geriau, galvojau, pačiam pamatyti ir tiksliai tada išvadas daryti. Bet visuomet galėjau šio nusistatymo išlaikyti. Rodos, esu kantrus žmogus, bet kai nervus pertempdavau, tai neišlaikydavau. Pirmas mano "išsišokimas" įvyko Vilniuje, Lietuvos sostinėje.

— Turėdamas laiko Maskvoje, kartu su kitais nuejau į dolerinę krautuvę. — Įėjau Frank Prūsio. — Maskvoje, matote, yra dviejų rūšių krautuvės. Vienos, kuriose galima pirkti už rublius, o kitos, kuriose daiktus gali nusipirkti už dolerius. Į rublinę krautuvę gali eiti kiekvienas. Ten gali užteiti ir amerikietis, jeigu jis turi rublių. Jis gali stoti eilėn ir pirkti, ką tiksliai jis užsima, jeigu joje ras pageidaujamų prekių. Tuo tarpu į dolerinę krautuvę gali eiti tiksliai

amerikietis. Kodėl taip yra, mums prastiems žmonėms, sunku suprasti. Aš ir nesiaisiu kinsų, bet aš žinau, kad dolerinė krautuvėse prekės pigesnės ir dar geresnės. Vodka, bonka, pavyzdžiui, paprastose krautuvėse gana brangi, po keturis ir penkis rublius. Tuo tarpu dolerinėje krautuvėje gali gauti geros vodkos butelį už dolerį. Amerikoje dažnai geriamą kanadinę degtinę yra daug pigesnė Vilniuje, negu Amerikoje. Ji yra pigesnė, negu pačioje Kanadoje.

— Bet ne degtinė man rūpėjo. Aš panorau nusipirkti kelis vertingus daiktus, kad galėčiau parvežti seselį ir jos vaikams. Vežtis nenorėjau, nes tiksliai tada išvadas daryti. Bet visų pirma, kaip ir padariau. Apsitvėręs, o kai nuvažiuoju į Vilnių, kai visi užkandome ir išsikabėjome, tai nutariau savo gimines apdovanoti. Geriausia dovana, aišku, buvo kailinė kepurė. Užmoviau brolio vaikui ant galvos ir pasakiau, kad tai jo. Kėpurė šilta, žieminė, gero sabalo kailio. Diena pasitaikė taip pat šilta, bet dovana gavęs buvo patenkintas ir jį nenusimovė. Toliau kėpurę Rusijoje nesioja, tiksliai politinio biuro nariai ir labai aukšti komunistų partijos darbuotojai.

— Aš nežinojau, kad į Vilnių suvažiuos toks didelis gimininių skaičius. Aš net nežinojau, kad Lietuvoje dar yra tiek daug gimininių. Tikėjau susitikti su sesimi, jos vaikais ir

Paryžiaus jaunų skulptorių parodoje buvo ir šitokia iš vielinio tinklo padaryta beždionė.

anūkais, o čia buvo net 21. Visiems aš ir dovanų tiek neturėjau. Vieni gavo, o kiti liko be nieko. Man buvo nepatogu. Tada aš pasiūliau jiems kartu su manim nueiti į dolerinę krautuvę. Rublių pas mane nebuvo, tai galvojau, kad dolerinėje man patogiau pirkti.

— Nueiname į dolerinę ir randame tris kepurės tokias, kokią man pavyko nusipirkti Maskvoje. Kėpurės geros, gerai pasitūs, geros medžiagos. Net ir spalva buvo tokia pati. Trys gavo sabalines kepurės, o ketvirtam teko nusipirkti kito gyvuliuko kailio kepurę. Nusipirkome ir kitų dovanų. Nei vienas neliko nuskriaustas. Bet kai nuejome mokėti, tai man lietuviškas kraujas užvirė.

— Kiek kainuoja ši kepurė, — aš paklausiau pardavėjos, — kai pamatiau, kad man buvo pakišta labai jau didelė sąskaityta.

— 25 doleriai, — man moteriškai ramiai atsakė.

— Ar tos kepurės Vilniuje yra brangesnės? — vėl paklausiau.

— Nežinau, bet gali ir taip pasitaikyti, — man atsakė.

— Tai kaip čia išeina? — aš jau garsesniu balsu. — Vakar Maskvoje pirkau tokią pačią kepurę ir sumokėjau tiksliai 16 dolerių, o dabar už tą pačią prekę Vilniuje turiu mokėti 25 dolerius. Kas čia kainas nustatė?

— Aš nieko nežinau. Man kaina nustatyta ir pagal nustatytą kainą aš pardavinėju. — aiškiai moteriškai. — Aš kitos kainos negaliu nustatyti. Kas man užrašyta, taip aš ir turiu pardavinėti.

— Bet kokia čia tvarka? — aš jau pradėjau šaukti. — Kodėl Maskvoje už tą pačią kepurę imta tiksliai 16, o čia ima net 25 dolerius. Ar rusams pardavinėjamos prekės yra pigesnės? Kodėl lietuvis už tą pačią kepurę turi mokėti dešimtį dolerių brangiau? Kodėl lietuvis turi būti labiau skriaudžiamas negu rusas? Jeigu rusas Maskvoje tokią kepurę gali įsigyti už 16, tai jos kaina turi būti tokia pati ir lietuviams. Koks čia "socializmas"? Kokia čia "lygybė"? Komunistai skelbia, kad jie visas tautas vienodai traktuoja, kad visi sudaro vieną brolišką tautų šeimą. Kokia čia "lygybė", jeigu lietu-

Katiušos Estijoje mokosi estiškai

Prieš įvykstant pasauliniam estų kongresui Toronto mieste, Detroito Free Press išdėjo per visą puslapį 8 skilčių antraštę "Tiny Soviet Republic of Estonia Keeps Its Identity" AP straipsnį iš Talino, kuriame ypač pabrėžiamas to miesto viešbučio klerko pasakymas: "Estija asimiliuoja rusus, o ne priešingai".

Pastebėjęs, kaip estai tvirtai laikosi savo kalbos ir kultūros ir palaiko gana artimus santykius su laisvais kaimynais suomių kitapus "geležinės uždangos", nepasirašęs AP korespondentas pateikia keletą pavyzdžių.

Girdi, "Viena šeimininkė (kad ji yra "katiuša" iš Sovietijos, galima tik atspėti, korespondentas nesako), atsikėlusį į Taliną, tvirtina, kad daržovių, mėsos atsargos ir kitokio maisto tiekimas bendrai pralengkia Maskvą. Tikrai, čia viskas geriau", pareiškusi ta šeimininkė. "Dalykai čia geriau padaryti, geriau organizuoti, be to ir gyvenimui būtų daugiau". Ji jau šiek tiek estiškai pramokusi ir žadanti visų rimtumu tą kalbą išmokyti.

"Ji yra sužavėta kaip estai patys sau viską padaro. Koope-ratyvai šildadaržiuose ir žiemai augina daržoves, kurių Maskvoje negalima gauti. Statybos kolektyvai rimtai žiūri tinkamai atlikti darbą." Kaip ir kitur Sovietų Sąjungoje, buvusi kapitalistinė Estija dabar orga-

viai verčiami už tą pačią kepurę mokėti 9 dolerius brangiau, negu rusai?

Man nepatinka tokia tvarka. Man nepatinka jau dviejų krautuvėlių rūšys. Jeigu visi piliečiai lygūs, tai visiems turi būti vienodos ir krautuvės. Bet jeigu jau kokiais nors "lygybės" sumetimais įsiveda "nelygybės" krautuvės, tai tada tos krautuvės turėtų būti vienoda prekių kaina. Aš nenorėjau tikėti, kad dabartinė Lietuvos santvarka proteguotų vienus ir skriaustų kitus. Lietuviai Maskvon nevažinėja. Jie nežino, kad tos pačios prekės Maskvoje yra žymiai pigesnės, negu Vilniuje.

Iškoliojau pardavėją, iškoliojau tvarką ir išėjau, pirma, žinoma sumokėdamas 900 dolerių už visokias ten nupirktas dovanas. Panašiai aš būčiau pasiėgęs ir bet kurioje Amerikos krautuvėje.

Vėliau, jau žingsniuojant į "Gintarą", mano giminės pradėjo mane barti. Sako, kad ta moteris niekuo dėta. Kalbas čia kaimų nustatinėtojas. Kokią kainą jai nustatė, už tokią ji turi ir pardavinėti. Ne vieną jau aleido iš darbo už nesilaikymą nustatytos kainos. Kalbas valstybinis planuotojas, kuris lietuvių labiau skriaudžia negu rusus. Didelėje šeimoje "visi lygūs", bet matyt, kad rusai lygesni už lietuvius.

Reporteris

Piršlio pakorimo dekretas

Metuose šiuose, tuose, anuose, kada katės lojo, šunės giedojo, zuikis būgną mušė, lokys ragą pūtė, arkliai dantimis bruzgino, stirna su pelėda šokinėjo, žuvis lekiojo, driežas į gegutę dabojo, bobos veršius kirpo, mergus te-kėti norėjo, vaikinai jų nemylėjo, kada baronkom snigo, vaikiai kiauuras dienas nemigo, tuomet vilkas, tą trenksmą išgirdęs, dideliai persigando, nebežiūrėjo, kur versiai ganos, tik iš bėdos pašoko bėgti, bebėgdamas šoko per kelmą ir išspyrė bernioką. Tą bernioką žmonės praminė Briedžioku, nes buvo smarkus kaip ožys, sukosi, kaip girnų apatinis akmuo. Tasai mandras berniokas nutvėrė vilkui už uodegos ir nepaleido. Vilkas bėgo per tokį ir tokį sodžią, nutrūko uodega, o berniokas aukšteli-ninkas apvirtė. Paskum išaušo

baisus melagis, kaip ir vagis. Anas pavogė gyvą ir gražią Onu-
bė.

PUSE KALTES

Mokytojas supykęs bara mo-kini:

— Tavo šitas namų darbas yra tiesiog baisus. Nesuprantu, kaip vienas žmogus gali pridaryti tiek klaidų?

— Aš ne vienas ir dirbau, — teisinasi mokinys. — Man ir tėvas padėjo.

• Girziantysis medis ilgiau stovi.

• Nerasi medžio be šakos, o žmogaus — be ydos.

• Tinginys dusyk dirba, syk-štus dusyk moka.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietis išpūdzial oku-
puotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių
aprašymai, paminti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista.
150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto
Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK y-
tauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją.
211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir
kitas knygas galima įsigyti atsilankius i Naujienos arba alsuntus čekį ar
imagine perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

JEIGU NEBŪTU SENUJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ, NEBŪTU IR NAUJŲŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senujų Lietuviškų Knygų Istorija" yra
veidrodis, kuriame atspindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias.
Kietais viršeliais irisios knygos kaina yra tik \$3.00, minkš. \$2.50.
Knyga Jums bus pasiūta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu:
NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

Sekmadienį, liepos 30 dieną, BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

įvyks

NAUJIENU PIKNIKAS

BUS IDOMI PROGRAMA, GERA MUZIKA ŠOKIAMS,
SKANUS MAISTAS IR LABAI GERI GERIMAI
VISA LAIKA GARSUSIS A. RAMONIO ORKESTRAS
GROS POLKAS, VALSUS IR PAČIUS MODERNIS-
KIAUSIUS ŠOKIUS JAUNIEMS IR VYRESNIEMS.
LIEPOS 30 DIENĄ VISI KVIEČIAMI I NAUJIENU
PIKNIKĄ.

J. AUGUSTAITIS ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga. Kaina \$1.50

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano
Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis pa-
ruštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti ne-
tolima Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusių ir Smetonos valdymo
laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiau-
siai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis.
Kas negali užteiti "Naujienos", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį
arba Money Order, pridodant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knygą pasiųsime.

— SAVE AT Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMACK ROAD — CHICAGO, ILLINOIS 60608

Peter Kazanaukas, President Phone 847-7747

6% ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$10,000. OR MORE
2 YEAR MATURITY

Paid and
Compounded
QUARTERLY

5% REGULAR
PASSBOOK
ACCOUNT

NOW INSURED TO \$20,000.

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persijuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ausambčiai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių,
nemoka pašto persijuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or-
derį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Spaudos pabiros

TĖVAS IR SŪNUS POETO STASIO SANTVARO POEZIJOS

(Tęsinys)

Ir kai rūšios dienos-naktys lydėjo tėvų kelią tremtyje, tėvui didžiausias rūpestis plėšė širdį dėl jų pirmagimio motinos ir kūdikio, — "gėlės, prasikalusios Tėvynės žydinčioj palangėj" var-ganos padėties:

"Kai naktį vienas pabundu
Ir pažvelgiu į žmoną miegančią ir miegantį sūnelį —
Širdies ramybę prarandu,
Tarytum ir dvaria iš to kalėjimo pakilt negali...

Ir pinas raizgosi vaizdai —
Lėtai, lėtai ten žibalo lempelė gest pradėjo...
Ir tu, kai gimtą kiemą praradai,
Ar tik nesi spinksuolė ta rankoje ir valioje Kūrėjo?...

Pro kalną pūstels vėjai šaltesni
Ir gėsti tu, nes peno maža kūnui jau ir sielai...
Taip tūkstančiai juk mirę spiežiemiio pusny,
Sudiev netarę mylimai, netarę motinėlei mielai...

Ak, nēr ramumo man širdy,
Kai naktį pažvelgiu į žmoną miegančią ir miegantį sūnelį...
Kai gimtą kiemą praradai,
Ar tik nesi ir tu ta žibalo užgesanti lempelė?..."

Ypatingai aštrus rūpestis kyla tėvui širdyje ir sieloje pa-vasario šventei — Velykoms atėjus: kokių dovanų jis savo bran-giausiems galeitų pateikti, jeigu jis pats karo metu svetimame krašte nieko neturi daugiau, tik nuskurdusio popieriaus lakštą, kuriame ir rašo jiems abiems keletą eilučių:

"O štai per Schwarzwald'o išdrykusį eglėną
Velykos jau pasirengę pakilti...
Ir ką turiu aš tam svečiam šaltam kalne?
Tik judu du — gražiausią savo viltį —
Tik judu du — godojamus saldžiausiame sapne..."

Bet kuo man padabinti jum Velykų stalą,
Kad žmonės čia sunykę ir suvargę?
Kaip tavo liudėsį pradžiuginti, Ale,
Ir kaip tur geras tėvas būt, o varge,
Kai turi jis tik tremtinio grumzlėtą kelią?..."

Jei širdys būtų dvi krūtinės —
Jis viena atiduotų žmonai, antrą tau, sūneli..."

Bet "kai nutilo šiauriniai vėjai ir praėjo audra" — baigėsi II-sis pasaulinis karas, kai pirmagimio tėvai, kaip ir tūkstančiai benamių, susirado pastovesnę vietą ir pragyvenimo šaltinį, tėvo džiaugsmingas dėmesys nenukrypsta nuo mažo, vėleliau — bė-gioti pradėjusio vienturčio sūnaitelio. Nei naktį, nei dieną. Kur jis, ten ir tėvas, kaip mylintis ir mylimuoju besidžiaugiantis glo-bėjas. Kitaip ir negalėtų būti, nes tėvo širdyje ir svajonėje jis — sūnus — yra visų gražiųjų ateities viltčių įsikūnijimas.

Sūnelis atgulė nakties poilsio, o tėvas jam lopšinė, migdy-damas, niūniuoja:

"Saulės sparnai jau nusviro į naktį,
Greit žiburėlių bus erdvė pilna —
Noriu tau pasaką žvaina pasakti;
Mik, sūnaitėli, mik, laimė mana..."

Miega jauna ir graži karalaitė
Gintaro rūmų erdviam kambary, —
Bet į jos pilį — siaubinga atslaitė,
Mik, sūnaitėli, dausų žibury..."

...Vėjai, nebelskit per naktį į langą,
Buvo per daug apsiniaukus diena —
Bėk, mėnesėli, per mėlyną dangų,
Mik, sūnaitėli, mik, laimė mana..."

O kai žėrėdami prunkš ir įkaitę
Saulės žirgai, viesulų atnešti —

Gal ir prižadinsi tu karalaitę
Baltijos marių žaliame pakrašty..."

Kai paauklėlis, naktį pailsėjęs, linksmai krykštaudamas, žai-džia ir bėgioja, tėvas neišveria nepasirūkus jį, ką nors nepa-prastai meilingo ir svajingo pasakyti norėdamas:

"Atbėk tuo prieangio taku —
Atbėk, sūneli! Atbėki — neregėta laimė tu!
Kū-kū! Kū-kū! —
Atbėk tuo prieangio taku!

Toli, toli nuo Lietuvos laukų
Pradėjai žemės laiptais kopti tu!
Kū-kū! Kū-kū! —

Toli, toli nuo Lietuvos laukų!

Kaip miela bus ir kaip puiku
Kai bėgsi į Panerio dainuojančių krantų!
Kū-kū! Kū-kū! —

Kaip miela bus ir kaip puiku!

Lai spindi žvaigždės iš dangaus langų,
Kad niekur neparpultum tu!
Kū-kū! Kū-kū! —

Lai spindi žvaigždės iš dangaus langų!"

NUJAUTIMAS

Daugelis žmonių, kuriems gyvenime sekasi, leidžia jiems skirtas valandas nerūpestingai, lengvai, patogiai. Tarytum vien-dienės peteliškės, besisukaliojančios margaspalviuose žieduose. Tokius vadiname laimingaisiais. Jeigu, žinoma, tarsime, kad lai-mė glūdi nerūpestingame vienišniškume ir įsižiūrėjime vien į save. Tokiems gyvenimas slenka, kaip drungnaus vėjelio šiušeni-mas glėžnuose augalų lapuose.

Kiti ir džiaugsme būdami, dažnai mato klausimą:

O kas būtų, jeigu džiaugsmo priežastis pasitrauktų ir nutoltų negražinamai? Tai žmoguje jausmas, vadinamas nujautimu. Jis dažnai atspėja žmogaus ateitį ir jos linkmę.

Sis širdies balsas ne viena kartą pasiskardendavo ir tėvui, besidžiaugiančiam pirmagimiui ir vieninteliui sūnui:

"Tu mano tiltas į nežinomą ir tolimą rytą,
Tu mano vardas, einantis pakalnėm ir kalnais,
Tavy są palieku, tavy sustoju,
Džiaugiuos būties stebuklais amžinai..."

Kaip aš galėčiau nepasiekti rytojaus laimės tiltu,
Ką vienas veikičiau ateitį išgrobūsioj naktį? —
Visų dienų varpai nutiltų,
Būtis tebutų tik ešėkėiai vėtrų nuplakti..."

Iš kur toks nerimastis? Kodėl šis nujautimo balsas vis kar-tojasi laimingo tėvo ausyse? Kas jį iššaukia? Ir kodėl?

Tėvas yra brandus, didelis ir stiprus, užtat jo akyse lėtai, nors ir pastoviai į aukštį besistiebiančio sielaimės ir džiaugsmo kūrinys, atrodo trapiu drugeliu. Toks judrus ir greitas, neatsar-gus. O kas, jeigu kur užklius ir smarkiai užsisaga? Ir tėvas, gėrėdamasis juo, taria sau nuojautos balsu:

...Tu virpi ir skraidai tarp vasaros žiedų,
Trapus, kaip dūžtanti viltis, —
Grakštus atspindis buvimo valandų,
Didžios gyvybės paslaptis..."

Diena alsuoja ir žiedais ir žalumu,
Diena, kaip kristolas, skardį —
Stebiu tave, o mano sieloj neramu —
Dvejonė šūkėja širdy..."

Ir ši nuojautos dvejonė ne tik "šūkėja širdy", bet vis daž-niau kartojasi kitokiais balsais ir vaizdais:

"...Kas tu esi, pavasario linksmybe,
Vaisinanti ir diegus, ir žuvis, ir žiedus ant šakų? —
Nejaugi tik drugys, plasnjojantis į ugnį,
Pradžią mirties visų laikų?..."

Į tai kitoks balsas, tarytum patvirtindamas ir sustiprindamas pirmąjį, atliepia:

"...Beribiai saulės kelio plotai,
Bekraštė ir žemės žaliuosios padariai,
Tik nēr žiburių rytdienai miglotai,
Žvaigždžių žydriojo žydrynėje nėra..."

Nuojautos nuolat kartojami nerimasties gausmai vis didėja, plečiasi, garsėja tėvo sieloje ir širdyje. Jis nenori tikėti, nepa-jėgia įsivaizduoti ir suprasti didžiausiojo praradimo gyvenime galimumo. O, varge, tas įvyksta!...

PRARADIMAS

Didžiausias praradimas skelia į žmogaus širdį, kaip atū-ziančios audros pirmoji žaibo strėlė, suskaldanti ir sudegianti galingo ažuolo liemenį. O žmogaus širdyje ir sieloje praradimo strėlė išdegina žaizdas, kurios niekada nebeužgyja. Laiko tėkmės plaujamos, jos apgyja, bet vis ir nuolat atsiveria naujomis formo-mis. Taip esti iki grabo lentos.

O kas yra didžiausias praradimas šeimos gyvenime?
Tarpusavio nesutarimas? Ne!
Mylimosios meilės ir žiedo praradimas? Ne!
Tėvo ar motulės netekimas? Ne!
Brolio, sesutės ar artimiausio bičiulio mirtis? Ne!
Ir dar daugelio atvejų kartojasi — "Ne!"

Didžiausias praradimas šeimos gyvenime yra neatšaukiamas išėjimas pirmagimio ir vienintelio, kūdikystėje ar vaikystėje vos praėjusio žydėti. Šitą tiesą tegali suprasti ir jį pripažinti tik tie, kurie tokio praradimo buvo ištikti... Ir tokie tą praradimą išgyvena vienuoje, žinodami, kad niekas palengvinimo jiems negali suteikti.

Didžiausiojo praradimo sielvartą likimo buvo priversti išgy-venti ir abu Santvarai: tėvas ir motulė.

Poetas Stasys Santvaras buvo ir likosi stiprus. Neįtikėtina: jis savyje rado jėgų tą praradimą atkurti savo poezijoje. Tai vien-ntelės atsitikimas mūsų literatūroje.

Jo vienatūris išėjo į neperšviečiamą sūtemą nepagydomos ligos pakirstas.

Šio rašinio pabaigai — keletas ištraukų iš Santvaro pavaiz-duoto didžiausiojo netekimo.

Motto:

"Ateina žmonės ir nueina.
Kur jų garbė skelbia bokštai, dūdos ir varpai,
Kur dega jie keršte, aistroj ir šaukia meilės dainą —
Palieka vien kapai, kapai, kapai, kapai..."

Tėvas, vienuos supamas ir sielvarto deginamas:

"Nors diėnom, naktim tavę ieškosiu,
Barsiu rūšią savo dalią —
Niekur, niekur aš tavę nerasiu,
Mano žemių žiedeli, mano erdvių saulele...
Tiek žalių pakalnių žemėj žydi,
Tiek žvaigždžių padangių mėlynėj —
Tu tik akmenio raidėm spindėsi
Seno miesto pakalnės nežymiam pakrašty..."

Tai skausmo ir ašarų, kuriomis stengiamasi sumažinti prara-dimo sielvartą, iššaukti tėvo žodžiai. O skausmas neapsakomas, užtat vienintelis tikėjimo Visagaliu. Jo ir maldaujama:

"Niekio, nieko tamsoj nebeliko,
Tik balsai ir tik šešėliai demonų klaičių —
Viespatie, šaukiu Tave šia rūšią naktį,
Gelbėk šviesą Tu manų akių!..."

Tokio likimo ištiktas žmogus ima galvoti, kad ši klaiki dalia jį ištiko dėl kam nors, gal net Dievui, reikalingos aukos, taurės pavidale prieš jį stovinčios:

"Kaip didis ežeras, alsuojantis juodom gelmėm,
Aukos taurė pripildyta kančios.
Ji stovi prieš mane, sunki ir paslaptinga,
Lėg atpildas lemties rūšios..."

...Ateis dainuojanti ir džiaugsma nešanti minia,
Kaluose ir daubose aidės varpai, —
Tik niekad aš neatpažinsiu džiaugsmo veido,
Anksti, būtie, tu nusirp!..."

Ir kaip bei kur atpažinti "džiaugsmo veidą", jeigu jį kiekvie-name žingsnyje uždegia buvusios laimės ir vilties vaizdai:

"Pajūrio smėlį žarstė tavo lieknį piršteliai,
Pajūrio vėjas su žuvėdrom skrido pro šalį —
Dabar tokia liūdna rudens padangė,
Smiltim užpilta gėsta tavų akių ugnelė..."

"Aš praeinu tą uždargą gatvelę —
Ir, rodos, tu atbėgi į mane —
Ir vėl žiedai į dangų galvas kelia,
Ir šiltą ranką aš jaučiu savam delne..."

Sustoju prie šviesių langų knygyno —
Ir, rodos, skaitantį tave regiu...
Kaip Fogas Anglijon parsidangino,
Kaip kaltino jį priešai sukdium ir vagiu..."

Aš peržengiu rades, tarytum gyvas,
Kurias šaligatvy įreži tu —
Ir skamba tas rytmetys ankstyvas,
Kai lig mokyklos durų eidavom kartu..."

Dabar taip nykios, kurčios mano gatvės,
Žinau, kad niekas neapglėb mane —
Ir šurpas gyslom bėga tos vienatvės,
Ir džiūsta ašaros dar plazdančiam delne..."

Sugrįžta tėvas, pasivaikščiojęs po gatves ir vietas, kuriomis vaikščiavo su sūnum, ir, priėjęs prie sūnaus kambario durų, praveria jas. Čia didžiausiojo praradimo gaudingiausia scena:

"Rudens varsom apsirėngę klevai, beržai ir gluosniai,
Latakais neblaša gyvybės kupina sula —
Ir tavo kambarėly — tavo troškuly gyventi —
Tokia rūsti, tokia skaudi tylai..."

Lyg alkanu žveries išgąsdinta kaimenė briedžių,
Susispietę į krūvą tavo palikti žaislai —
Ak, tai gyvi draugai tavų svajonių ir žaidimų,
Atšalusių dienų liūdni krislai..."

Gūdžioj tyloj girdžiu, kaip dulkė leidžiasi ant laivo,
Kaip dengia veidus dar rikiuotėj stovinčių karių —
Ir aš matau, kaip tavo numylėtas meškis verkia,
Širdy girdžiu, kad nieko neturiu..."

(Nukelta į 5 psl.)

NEKOKIOS NEBETOLIMOS ATEITIES PERSPEKTYVOS

Kaip reiks gyventi 2,000 m.

Chicago Today specialistai pa-šventė laiko sudarę įmanomai apytikrį vaizdą, kaip žmonės gy-vens (turėta galvoje JAV-bių žmonės) 2,000 metais, kurie bėra vos 28 metais atstu nuo šiandien. Gautas vaizdas yra jaudinantis ir gądinantis.

Įsigyti vidutinio stiliaus vie-nos šeimos namus, kaip daugu-mas šiandien turi, bus tokia sva-jonė, kaip šiandien vidutinios piniginės šeimai įsigyti Eldora-do Cadillac automobilį arba 100 pėdų jachtą...

Žmonių gyvenamieji namai po 28 metų bus produkuojami masiniai dirbtuvėse, didžiaja dalimi iš guminės "putos" (foam rubber) vidutiniškai penkioms šeimoms gyventi. Nuolat brang-stant žemei, statybos medžiagai ir darbui, turėti nuosavus na-mus su savo kiemeliu, darželiu, rūsiu, valgomuoju ir garažu ir bent per 20 pėdų atstu nuo ar-timiausių kaimynų bus galima tik sapne. Vienos šeimos namai, kurie 1969 metais kaštavo \$27,-000, šiandien kaštuoja jau \$30,-000, po 28 metų kaštuos \$80 ir \$90 tūkstančių. Žmonės 2,000 metais kaip ir dabar norės pa-silikti arčiau žemės, visais įma-nomais būdais vengdami dango-raižių, dėlto užmiesčiai nuolat plėsis ir juose gyvenimas nesu-laikomai brangs.

Lietuvių tautos dalia

Mūsų prosenoliai kovojo 2,000 metų ir visose Rytų Europos žemėse liejo savo kraują ir klojo savo kaulus, ir kokią pasėkos? Atrodo, kad lietuvių tauta am-žinai žygiuoja per siaurą bū-ties ir nebūties lieptelį. Ką tik gimė, mes jau esame paženklin-ti fataliniu ženklų: kovok, lai-mėk, žuk didvyrio mirtimi ar-ba vergauk! Mūsų tautos dainos lyriškos, jose nėra epo ir veiks-mo, nes pats mūsų gyvenimas yra veiksmas ir epas, o ramybė ir idilija, apie kurią taip iškalbin-gai dainuoja mūsų dainiai, yra niekada - nepasiekiamas svajonė. Išsilaukyti ant paviršiaus, nenu-skęsti!

V. Alantas,
(iš Pragaros pošvaisčių)

BIZNTERIAL KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE". — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMĄ BIZNYJE

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietu-vių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Liudas Dovydėnas, MES VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir intymūs duomenys apie bolševikmetį Lietuvoje dviejuose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Jurgis Gilauda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendra-darbiautojų su stovytoju su sovietais sukleitų mitų miglose apie besikeičiantį komunizmą. 158 psl., kaina 3 dol.

Jurgis Gilauda, AGONIA. Romanas. 408 psl., kaina 5 dol. Ap-rašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos na-rių elgesys tragikoje diėnose.

Stefanila Rūkenė, GRIZMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsi-minimai, parašyti ramio, klasikinio stiliaus apie sunkią pavergto lietu-vio dalį. Aprašoma būdas ir stilius prilygsta geriausiems rusiškos rašy-tos Pearl Buck kūriniais. 526 psl., kietais viršeliais, kai-nuoja 6 dol.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai aplė-džiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinio stovyk-lose, Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais, kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klasingumas paveriant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

ČIKAGIETIS ISPODŽIAI KOMUNISTU PAVERGTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakose, Druskininkuose, Kaune, Naudaktuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaidis aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kurašius, MAGIŠKUOJU KILIMU Į VILNIU. Kelionės į Lietu-vą išpodžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kurašius, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Au-toriaus pastabima neapgauna inturisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAISVUOSE 1944-54 m. 49 psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie lietuvių kultū-rinį gyvenimą. Skurdi tremtis ji nepalenkė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vada! yra ne mažiau fu-kingi. Pasijaukime vis, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS, 52 psl., \$1.00.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paku ir pridant čekį ar piniginę perlaidą.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka di-delius darbus. Pirmą, jie padeda jums pa-siekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės ben-druomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mė-nesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY.

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS.

Taupyimo Indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA. 1-4100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Chicago ir priemiesčiuose	metams \$22.00 pusei metų \$12.00 tris mėnesiams \$7.00 vienam mėnesiui \$3.00
Kanadoje:	metams \$22.00 pusei metų \$12.00 vienam mėnesiui \$3.00
Užsieniuose:	metams \$23.00 pusei metų \$13.00 vienam mėnesiui \$3.50
Dienraščio kainos:	
Naujienuose	metams \$22.00 pusei metų \$12.00 tris mėnesiams \$7.00 vienam mėnesiui \$3.00
Kitose JAV vietose:	metams \$20.00 pusei metų \$11.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Pavergtųjų kova už laisvę

Pavergtos tautos visą laiką vedė ir veda kovą prieš pavergėjus. Juo labiau tauta yra susipratus, juo daugiau ji apsišvietusi, tuo ta kova yra griežtesnė ir aštresnė. Antrojo Pasaulinio Karo metu daugelis tautų atgavo savo laisvę ir jau kelintas metas nepriklausomai tvarko savo gyvenimą. Bet buvo tautų, kurios Antrojo Pasaulinio Karo metu neteko nepriklausomybės. Jos neteko lietuvių, latvių ir estų, padėdys žymiai pasunkėjo lenkams, ukrainiečiams, vengrams, rumunams ir kitiems, kai sovietų karo jėgos primetė minėtoms tautoms komunistinės vyriausybės ir įvedė baisią žmonių išnaudojimo sistemą.

Rusų karo jėgų primesta vergija buvo tokia sunki, kad naujai pavergtos tautos neturėjo progos net žiaurių pavergimo faktų iškelti viešumon. Rusai išžudė po kelis šimtus veiklesnių pavergtos tautos žmonių, tikstančius išvežti prievartos darbams ir visiškai išardė kultūrinį ir ekonominį pavergtųjų kraštų gyvenimą. Rusai įvedė tokią sistemą, kuri sudaro lengviausias galimybes pavergtiems kraštams išnaudoti.

Bet ir komunistų pavergtos tautos jau pradeda bruzdėti. Iki šio meto skundėsi ir komunistų žiaurumus kėlė tikrai iš Sovietų Sąjungos pabėgę žmonės. Tuo tarpu paskutiniu metu jau pasigirsta protesto balsas ir pačioje Rusijoje. Visi žinome, kad komunistinė valdžia kontroliuoja kiekvieną popieriaus lapą. Jeigu kas ir norėjo tarti žodį kitą prieš baisią sovietų valdžios vartojamą prievartą, tai negalėjo to padaryti, nes valdžia kontroliavo visas spaudos priemones. Sovietų spaudtuvėse specialiai paskirti prižiūrėtojai turi nešti atsakomybę už kiekvieną makulatūros lapą. O vis dėlto naujai atėjusios žinios sako, kad Rusijoje opozicija komunistų partijai tiek sustiprėjo ir pramoko prisitaikyti prie naujų valdiškos prievartos sąlygų, kad gavo reikalingo popieriaus atsisaukimams atspausdinti.

New Yorke leidžiamas rusiškas dienraštis Novoje Ruskoje Slovo kartas nuo karto spausdina sovietinio gyvenimo dokumentus. Jie gauna sovietinio teismo sprendimų, gauna valdžiai rašytų laisvų nuorašus ir valdžios pasiųstų žmonių didesniems valstybės skandalams tyrinėti pranešimų nuorašus. Tie dokumentai tiksliau pavaiduoja sovietinį gyvenimą, negu bet kurie oficialūs valdžios pranešimai arba surinktos statistinės žinios. Viršuje paminėtas laikraštis gavo du Rusijoje leistus at-

sisaukimus, kuriais opozicija kviečia gyventojus priešintis prievartai ir siekti laisvės. Vienas atsisaukimas šitaip kalbą:

„Jau ir mūsų krašte gyventojai kyla į kovą. Paskutiniu dešimtmėčiu jau buvo streikų, demonstracijų ir kitokių protesto žingsnių visoje eilėje miestų — Novočerkaske, Temirtaue, Čerčike, Leningrade ir streikai vyko keliuose Maskvos fabrikuose. O šiomis dienomis įvyko didelės darbininkų demonstracijos Kaune. Vis dažniau protestuoja daugelis mūsų rašytojų, žinomų mokslininkų, tarnautojų ir darbininkų. Jie reikalauja žodžio ir spaudos laisvės, sąjungų, reikalauja geresnių gyvenimo sąlygų ir reikalauja, kad valdžia duotų atskaitomybę liaudžiai už savo darbus“. (Novoje Ruskoje Slovo, 1972 m. liepos 8 d., 3 psl.)

Antrame atsisaukime taip pat paminėtas Kaunas ir Kaune vykę darbininkų protestai. Kaune protestavo ne vaikai ir ne chuliganai, kaip oficialus sovietų valdžios pranešimas skelbė, bet protestavę darbininkai ir visi miesto gyventojai. Gyvenimo sąlygos pasunkėjo, sako antrasis atsisaukimas, kai vyriausybė 22-ame komunistų partijos suvažiavime nutarė „įvesti komunistinę santvarkę“. Atsisaukimas sako:

„1962 metais nei šio, nei iš to pakilo kainos. Valdžios atstovai aiškino, jog tai yra tik laikinoji priemonė, kad pačiu artimiausiu laiku galima laukti kainų sumažinimo. O mes vis laukėme paramos iš komunistų partijos.

Praėjo dešimt metų. Kainos ir toliau tebekyla. Mus plėšia visur. Didelius turtus suėda sovietinė ir partinė viršūnėlė. Uždaro sanatorijos, „Saikos“ specialūs maisto daviniai, vasarvietės, specialios ligoninės — štai jų privilegijos. O mes vos suvedame galus su galais!

„Draugams“ užsieniuose siunčiami java, sviestas, mėsa, cukrus, audiniai, kanuolės, tankai, raketos. O mes vos suvedame galus su galais!

Piliečiai! Kovokite. Tegu darbininkų kova kapitalistiniuose kraštuose būna mums pavyzdžiu. Streikai ir darbininkų demonstracijos Maskvoje, Leningrade, Novočerkaske, Temirtaue, Čerčike ir Kaune tebūna mums pavyzdžiu. Streikuokite! Eikite į gatves! Reikalaukite laisvės!“ (Ten pat)

Šiuos du atsisaukimus pasirašė „Piliečių Komitetas“. Koks to komiteto sąstata, tuo tarpu dar nežinia. Bet iš atsisaukimų aišku, kad komitetas yra pasiryžęs vesti griežtą kovą prieš rusų valdžią pagrobčius bolševikus. Komitetas yra labai gerai informuotas apie tai, kas dėjosi prieš pusantūrą metų Lenkijoje, jis gerai žino, kad ir Kaune protestavo darbininkai. Parvažiavusieji lietuviai pasakoja, kad Romo Kalantos laidojimo dieną buvo sustojusios pačios geriausios Kauno dirbtuvės. Lietuviai darbininkai nepatenkinti rusų okupacija ir Lietuvoje įvesta „komunistinė santvarka“. Darbą metė ne tik darbininkai, bet ir dirbtuvėse buvę komunistų partijos giliai.

Sovietų Sąjungoje protesto banga prieš komunistus stiprėja. Rusijos darbininkai, imdami pavyzdį iš Lenkijos ir Lietuvos darbininkų, sukils prieš komunistinę sistemą, pavergusią rusų tautą prieš 50 metų.

VISI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

išlaikė įstojamus egzaminus į Panevėžio mokytojų seminariją.

JUOZAS BALČIŪNAS SEMINARISTAS PANEVĖŽYJE

Nereikia nė sakyti, koks laimingas pasijuto jaunas Balčiūnas, matydamas, jog jo svajonės ima jau realizuotis. Jis rašo apie tuos laikus seniau rašytame laiške: 1970. VIII. 7.).

„... labai rimtai buvau nusistatęs ir nusiteikęs. Mokslo rytu rįjau, tiesioginė tu žodžių prasme. Labai atsilikęs buvau mokslo požiūriu. Juk tik aštuoniolikos metų bernas tepradėjau mokytis. Laimingas patekęs į mokslo aplinką, jaučiausi, kaip gyvas ir dangų nuneštas!“

Juozas Balčiūnas gyveno mokytojų seminarijos erdviose rūmose, seminaristų bendrabutyje, su visomis aštriausios rusiško režimo taisyklėmis. Šitaip jis prisimena jaunais savo dienas minėtame interviu, pavaiduodamas kelią atgal iš tada ruošiamų lietuviškų „vakarelių“.

„... kelias atgal buvo įmanomas tik per mūsų seminarijos mūrinę tvarą, kur daugiau medžių ar krūmų. Mūro juosta aplinkui gana solidi, patikima. Juk tai buvęs pijorų vienuolynas 1831 m. sukilimo uždarytas ir paverstas mokytojų seminarija. Taigi labai gudriai reikėdavo suktis, kad nepatektum stropiam direktoriui į nagus ir negautum „vilko bilieto“ dėl naktinių savo paulionių. Nuolat vėlai vakarais ir net naktimis būdavo direktorius ties varteliais iš gatvės. Nepa-

smuksį po šeštos vakaro valandos nepastebėtas. Tuoju atimamas: rasi uždraustame, konspyratyviniame susirinkime esi buvęs...“

Juozas Balčiūnas visuomet dalyvaudavo Panevėžio slaptuose lietuvių susirinkimuose arba ir „vakareliuose“ privačiuose namuose, kur buvo jaunimas, smagių pašokdavo suktinį ir kitus liaudies šokių bei žaidimų su dainomis.

1910 m. pavasarį prie pat Panevėžio Dembavos miškelyje įvyko pirmasis visų Panevėžio lietuvių moksleivių sąskrydis politiniams dienos klausimams aptarti. Tai buvo mingas neeilinis — labai gausus, todėl nesaugus. Oficialiai tai buvo tik linksma gegužinė su užkandžiais, žaidimais, dainomis ir oficialių policijos atstovų.

Viskas ėjo sklandžiai, mergaitės ėjo ratelį drauge su vaikais, gražiai dainuodamos.

Iš Panevėžio miesto buvo atvykęs rudas burliokas su bėrda, saldžiųjų ledų pardavejas, plonu balsu išgiedodamas: „sacharnij moroz“. Visus jo ledus mes greit išpirkome, bet jis vistiek nejudėjo iš savo vietos ir nevažiavo su savo ratais namo. Mums atrodė jis įtartinas asmuo, gal šnipinėti pristatytas... Žodžių po tos gegužinės Dembavos miške labai daug nukentėjo mūsų jaunimo...

„Aš po ano susirinkimo (rašo Švaistas savo laiške) vos ne vos išsilaikiau seminarijoje, netekęs šimto rublių mėtinės stipendijos ir vienintelį kartą gavęs trejetuką iš elgesio. Penki mūsų šalia seminaristai žiauriai nukentėjo. Buvo išmesti be-

VL. BAKONAS

Pastabos iš tolo

Ką Amerika turėtų daryti, kad Rusija jos nepralenkų?

Prieš kelėtą metų, atsitiktinai, Los Angeles turėjau progos pasikalbėti su raudona viešnia iš Lietuvos. Suprantama, mano svarbiausias dėmesys buvo klausimui apie gyvenimo sąlygas Lietuvoje, sovietų okupacijoje. Pirmiausia, viešnia paneigė bet kokios okupacijos Lietuvoje esimą ir to man užteko nustatyti, kad viešnia yra lygiai tokia raudona, kaip ir pati okupacija. Svečiuose, prie vaitingo stalo, viešniai bedailinant Lietuvos gyvenimą, buvo tokia etiketo smulkmena: pridudamas viešniai lėkštę su duona, pasiūliau paragauti mūsų (Los Angeles lietuvių keptos) juodos duonos — lietuviškos. Mano nustebimui, viešnia į tai atšovė: „tai, kad pas mus Lietuvoje dabar jau juodos duonos beveik niekas nevalgo, net kolchozuose valgomą baltą duoną“. Nebuvo patogu, būnant svečiuose, trenkti kumščiu į stalą ir riktelti, kad tai bolševikinis melas. Tada ėmiausi kiek sarkazmo ir viešnią paklausiau, jeigu jau „po ruskiu“ taip gerai, tai kiek laiko, maždaug, jos manymu užims, kol pragyvenimo lygis Rusijoje susilygins su Amerika? Kitaip sakant — Ką Rusija pasivys Amerika? Viešnios atsakymas: „...na, tai truks ne daugiau kaip penkis metus“. Tiek raudonoji viešnia (gimusi, augusi ir mokslus išėjusi Lietuvoje) apie gyvenimą Lietuvoje ir Rusijoje.

Betgi vėliau, porai metų pralinkus nuo raudonosios viešnios lankymosi Amerikoje, vėl čia, Los Angeles, irgi tik atsitiktinai, turėjau progos pakalbėti apie gyvenimo sąlygas Lietuvoje. Jeigu jau iš Lietuvos, tik jau kitos kategorijos, bemokslis, vos raštingu darbininku. Šitame pokalbyje priminiau epizodą iš pasikalbėjimo su raudonąja viešnia, kad Lietuvoje dabar juodos duonos jau beveik niekas nevalgo... Darbininkas iš Lietuvos lyg klausiamai į mane pažūrėjo, norėdamas patirti ar šį juokauju, bet pamatęs, kad nesisypsau — palingavęs galva, paaiškino: „...taip, yra žmonių Lietuvoje, kurie juodos duonos nevalgo, nes jos kai kada neturi“. Man tokio paaiškinimo visiškai užteko ir daugiau tuo klausimu su svečiu nebekalbėjome...

Nuo anos raudonosios viešnios lankymosi Amerikoje praėjo beveik penkeri metai ir kaip atrodo — gyvenimo lygis Rusijoje net šiandien ne tik nesulygino su Amerika, bet ir toli gražai net nepradėjo pasivyti.

Kai kas ir pačių amerikiečių kelia čia balsą, kad Amerika pirmenybę daug kur užleidžianti Rusijai, kad Rusija Ameriką greitai pralenkianti visose gyvenimo srityse ir t. t. Ką Amerika turėtų daryti, kad Rusija jos nepralenkų? Atsakymas: nieko! Tai paaiškės iš atsakymo į kitą klausimą, būtent — ką Amerika turėtų padaryti, kad bent susilygintų su Sovietų Rusija. Gi atsakymas į tą klausimą, viename laikraštyje, yra šitoks: būtent ką Amerika turėtų padaryti, tai štai ką:

sustabdyti tris penktadalius Amerikos plieno gamybos; sustabdyti du trečdalius Amerikos žibalo gamybos; sunaikinti dvi iš kiekvienų trijų, hidroelektrinių stočių, sumažinti apie 90% natūralių dujų naudojimo; sustabdyti 95% Amerikos elektrinių motorų gamybos; išgrauti 14 iš kiekvienų 15 mylių Amerikos plentų, greitkelių; iš kiekvienų 9 nusikandinti 8 jūros laivus; išlupti 2 iš kiekvienų 3, mylias Amerikos geležinkelį; paversti į lauzą 19 iš kiekvienų 20 automobilių ir trokų; trims ketvirtadaliams sumažinti visus valandinių darbininkų uždarbio čekius; gražinti 60 milijonų amerikiečių į žemės ūkį — farmas; sugrąžinti septynis iš kiekvienų dešimties namų, kurie dabar stovi Amerikoje; išlupti 9 iš kiekvienų 10 dabar esančių telefonų, ir... sunaikinti 40,000.000 televizijos aparatų. Ir tai žinoma dar būtų ne viskas...

Šitos įdomios statistikos autorius pabaigoje sako taip: „aš vistiek geriau gyvensčiau Amerikoje, nei jeigu mes turėtume padaryti tai, kas aukščiau išvardinta, kad galėtume būti lygūs su mūsų Rusijos draugais...“

Kiek tai liečia mane asmeniškai — aš numiręs ramiai išsisiuos grabe mažiausiai tris šimtus metų, žinodamas, kad palikau Ameriką, kurios Rusija nei pralenkė, nei pasivys, jei Amerika iš vidaus nesuės koks raudonasis amaras.

Kai kurie raudontikiai raudonajame rajuje arba pasikalbėjimas „nugaromis“ Vilniuje

Amerikoje yra nemažai raudonųjų — Maskvos ar Mao garbintojų, kurie nebuvo nei Rusijoje nei matę Mao (raudonąją Kiniją) — visomis imanomis priemonėmis čia stengiasi propaguoti ten viešpataujantį režimą, pirdami, jei ne kitaip — tai revoliucijos keliu, tokią

jokių teisių toliau mokyti. O tai geriausiai lietuvių, mūsų jaunesniųjų globėjai, vadovai: Kulikas, Gerulis, Urbonas, Popeliūka ir Bielinškas. Nuostolis didžiulis, nes lietuviams įstojimas į seminariją labai aprėžtas: tik 25%.

SLAPTOJI MŪSŲ MOKYKLELĖ

Pažinau Juozą Balčiūną Panevėžyje. Jis buvo juodbruvas, banguotais, tirštais plaukais, judom akim; kaip ir jo motina. Pareigingas, geras draugas, entuziastingas patriotas. Gabus seminarijos auklėtinis. Greitos orientacijos jaunuolis.

Jį susitikdavau mūsų slaptos mokykloje, kur rion susirinkdavome sekmadieniais šėnamiestyje, prie bažnyčios, Pašakarnių bute. Ten po moki-

politine santvarka įgyvendinti šiame krašte.

Be to, kurie tokių, gavę progos artiau įžvelgti komunistinę santvarką Rusijoje — atsi-peikėja ir grįžta į tikrą kelią. Štai, senenai Baltarusijos sostinėje Minske įvyko vadinama „Young People's Conference U. S. A. — U. S. S. R.“, kurioje dalyvavo po 100 delegatų iš abiejų kraštų. Kuo reiklia stebėtis, tai, kad grįžusi Amerikos šimtinė ne tik neparodė susižavėjimo tuomi ką matė ir girdėjo sovietijoje, bet dargi kai kurie tų delegatų (amerikiečių) viešai, spaudoje, pareiškė savo nusivylimą. Vienas tokių delegatų, pavarde White, grįžęs Amerikon pareiškė: „...namie aš esu maoistas, kairiausias iš kairės. Bet dabar, grįžęs iš Rusijos, aš esu gubernatoriaus George C. Wallace dešinėje. Aš niekada nesvajojau, kad turėsiu pakilti ir ginti Ameriką bei prezidentą Nixoną, ką aš dariau toje konferencijoje“.

Tie jauni delegatai, daugumoniaje studentai, labiausiai nusivylė aplinkybėmis, kai jie norėjo su-eiti į kontaktą — pasikalbėti su eiliniiais Rusijos piliečiais, žmonėmis gatvėje. Kadangi pati konferencija vyko už Minsko miesto ribų, tai pirmoji galimybė susitikti su miesto žmonėmis pasitaikė Lietuvos sostinėje Vilniuje, kur delegatams buvo leista lankytis konferencijai pasibaigus. Ir štai kokia sovietinės laisvės ribose gyvenančių žmonių (raudonosios viešnios iš Lietuvos) raudonosios viešnios — kad Lietuvoje jokios okupacijos nėra. V. B.) reakcija, kai viešoje ir atviroje viefoje — gatvėje svetimšalis mėgina užmegsti pokalbį su vietiniu gyventoju; šiuo atveju — vilniečiu. Pirmasis žmogus Vilniuje, su kuriuo gatvėje norėjome pasikalbėti, taip sako amerikiečiai delegatai White ir Cutting, atsisakė kalbėtis, nes, esą, po pasikalbėjimo ji tardysianti policija. Pagaliau kalbėtis sutiko jaunas vyras, kuris pasisakė neturįs nei žmonos, nei šeimos ir dėlto neturįs ko bi-jotis. Bet tas jaunas vyras prašė amerikiečius pasikalbėjimui atsistėti, parke ant vieno suolo, nugara atsiskusius į jį — atsisėdinti, ant kito suolo...

Šiuos ir kitus tos konferencijos delegatų (amerikiečių) išpildius spaudoje pasakė Murray Seeger, Amerikos žurnalistas, šiuo metu esąs Maskvoje.

Janis Lušis — Rusijos atšfovė...

Šiomis dienomis Amerikos spaudoje, sporto korespondentai skaitytojams pristatė naują (Nukelta 1 psl.)

JUOZAS BALČIŪNAS - ŠVAISTAS

Rašo JANINA NARŪNĖ

24

PROF. JONO JABLONSKIO STRAIPSNIS

Nenuilstamas jaunikačio veržlumas į mokslą, dar neišblėsus mokytojo, to puikaus Sviečnikovo, idealas — vis dar buvo lyg gyvas paveikslas! Amžinas siekimas mokytojo profesijos ir vėl, ir vėl nedavė Juozui ramumo, ypatingai kai jis gaudavo paskaityti laikraščius, gaunamų iš klebono su įvairiais straipsniais, informacijomis ir patarimais. Štai vieną kartą jaunais skaitytojas rado Vienybės laikraštyje Jono Jablonskio straipsnį. Jis pranešdamas apie Panevėžio mokytojų seminariją, labai ragino lietuvių panaudoti progą ir duodamomis prieinamomis sąlygomis stoti į nurodytą seminariją.

Sužavėtas Juozas, kad ir gerokai atsilikęs nuo mokslo, labai susidomėjo tokia nelaukta žinia. Ten buvo nurodyta, jog priimami vyrai nuo 18 — 25 m. amžiaus. Atrodė, lyg jam pakista vienintelė proga tęsti mokslą ir siekti savo idealo! Be to, mokytojas Jonas Jablonskis rašė, kad mokslas už dyką, o gabesnieji mokiniai galės gauti stipendiją: 50 — 100 rublių metams.

Jaunas zakristijonas degė viltimis, naujomis, netikėtomis, kurios atrodė šį kartą išsipildys!... Juozo sprendimas buvo greitas, tikras ir kietas. Tinkamai pasiruošęs privačiai, po poros metų jis

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSŲ NOSIŲ
IR GERKLŲ LIGŲ
PRITAISO AKINIUS
2858 W. 63RD STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Razid. telefonas: WALbrook 5-5078
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Tėf. uždaryta.

Rez. tel. 239-6683

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

Telef.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63RD STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-9
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadien. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66TH PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

IR

DR. B. B. SEITON

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJĄ
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71ST STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, treč.
ir sekmadieniais, tiksliai susitarus.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL -

KRAUCELIUNAITĖ

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670.
Neatsiliepūs — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: WE 4-1818 arba RE 7-9708
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71ST STREET

VALANDOS: Pirmadien., antradien., ketv.

ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.

Ketvirtadien. ir šeštadien. nuo 9 iki 11 val. ryto tik

susitarus.

Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir

"contact lenses"

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR

PROSTATOS CHIRURGIJĄ

2456 WEST 63RD STREET

Val.: antradien. nuo 1-4 po pietų,

ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefonas: 776-2800

Naujas rez. telefonas: 448-3545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika ir chirurgija

Ofisas 2750 West 71st St.

Tel.: 725-8294

Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien.

10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.

Sekmadieniais ir trečadieniais

uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ

Ofisas: 2682 WEST 59TH STREET

Tel.: PR 8-1222

OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad.

ir penkt. 2-4 val. vak. Šeštadien.

12-4 val. po pietų ir kitu laiku

pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71ST STREET

Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123

Rezid. telefonas: Gibson 8-6195

Pirmą ligonius pagal susitarimą. Del

valandos skambinti telefon. HE 4-2123.

Jei neatsiliepia, tai telefon. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS

Aparatų, protezų, mod. baid.

Speciali pagalba kojoms

(Arba Suprota) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8 Šeštadieniais 9-1.

2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629

Telefonas: PROspect 6-5084

SPAUDOS PABIRŲS

(Atkelta iš 3 psl.)

Nežiūrint taip skausmingai išsakyti praradimo vaizdų, tėvas
vis dėlto randa savyje jėgų nugalėti jį deginantį skausmą ir kan-
čių ir pats sau taria:

"...Prakirsiu langą į kaimyno širdį.
Nuimsiu juodą šydą nuo akių...
Galva nuo džiungėsio midaus jau svirdi,
Į saulės ugnį liūdesį bloškiu...
Jei vasara ir laimė pasibaigia,
Tai baigiasi ir gedulo vėrkimai..."

Tai tiesa: poeto St. Santvaro naujausioje poezijoje nebeuž-
tinkame tokių graudžių, kanciu persunktų posmių. Jis juos ne-
siojasi giliai savo širdyje žinodamas, kad viešumoje nemėgstami
liūdni veidai. Užtat ir jo sukurtytiniame parengime savo pasaky-
tame žodyje jis sąmoningai išvengė tų liūdnųjų gaidų.

Šio montažinio pobūdžio rašinio pabaigai tinka Amerikos
rašytojo Ernest Hemingway pasakymas:
"Ramioje jūroje kiekvienas — locmanas. Vienok šviesa be
šešelio, džiugsmas be skausmo dar nėra gyvenimas... Žmonės
prie tikrojo savo "Aš" priartėja sunkiais gyvenimo momentais,
rūpestių ir praradimų kaina... Sunkumai yra mūsų imuniteto
ir pasipriešinimo kliūtims išbandomieji akmenys. Charakterį
šlifuoja nesėkmės".

Pastaba: Visos šiose rašinyje paduotos eilėraščių ištrau-
kos yra paimtos iš St. Santvaro poezijos rinkinių: Laivai palauz-
tom burėm, Atidari langai ir Aukos taurė.

(Pabaiga)

GRADINSKAS

VESINTUVAI
IR SENIAUSIEMS
NAMAMS

2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai — Pilna aptarnauja
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th PL. WALbrook 5-8063

MOVING

Aptarnauja perkraustymus
ir įvairių atstatymų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIJO SEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA,

1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio

iki penktadienio 11-12 val. ryto.

— Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val.

ryto.

Telef.: HEMlock 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

Help Keep

Our Economy

Strong

BUY U. S. SAVINGS BONDS

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,

Apie senus laikus,

Kai ativarai ir laumes

Skrąjojo po laukus...

S. Petersonienė

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVI.

UKES, 34 psl. su 8 apsakymėliais ir vaikų pasaulio. Abi gausiai ili-

struotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KISKELIS, pasaka

nažiesiems. Jūratis Eidukaitis iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gra-

das leidinys. \$1.80.

3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Siman-

cevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.

4. Stasė Vanagaite - Petersonienė, LAUME DAUME. 17 eilėraščių, kaip

pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų Zemeje. Labai gražus leidinys,

didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64

psl., kaina 5 dol.

5. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.

6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų 8-gos premi-

juota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail.

V. Stancikaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.

7. Juozas Ivaiztas, KAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos

vaikams iš jų gyvenimo, sąjonių ir žygų. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės

Uždėlio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.

8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVALI, mitologijos posmai

eiluotai padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemai-

čiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos

pratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuo-

ją vaikams perkamas dovanas — pusę knygos, pusę žaislų — lietuviško auk-

lėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

PASTABOS

IS TOLO

(Atkelta iš 4 psl.)

Rusijos čempioną ieties meti-
mo srityje — Janį Lusi, kuris
neseniai Stockholme įvykusioje
varžybose pasiekė naujo rekor-
do, numesdamas ietį 305 pėdas
ir 1 colį. Tai naujas pasaulio re-
kordas toje sporto šakoje. Taip
pat naujas pasaulio rekordas
melo srityje, kad Janis Lusi yra
Rusijos atstovas (su tuo rei-
kėtų sutikti žiūrint Maskvos aki-
mis), nes matykite Janis Lusi
yra tikras latvis, jį Latvija dar
toli gražu nėra tas pat kas Ru-
sija. Bet apie tai, kad Janis Lu-
sis yra bent latvių kilmės — ry-
šium su jo rekordu neužsimė-
nama nei vienu žodžiu.

— Arizonos lietuviai gyval-
veikė birželio mėn. įvykių su-
kakčių dienomis. Tai liudija VI
Mieželio, Liet. Bendruomenės
apyl. pirmininko, gyv. Phoenix,
Arizonoje, laiškas, paskelbtas
"The Arizona Republic", Phoe-
nix, birž. 21 laidoje. Paminėti
katalikų protestai, R. Kalantos
žygis, riaušės Kaune. Phoenix
lietuviai kreipėsi dėl persekioji-
mų Lietuvoje į vietines radijo
bei televizijos stotis. (E)

— "The Evening Star" Va-
šingtono liepos 3 d. paskelbė UPI
agentūros žinią apie JAV Pre-
zidento žmonos dalyvavimą IV
Taut. šokių šventėje Čikagoje.
(E)

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJIEŲSE", — TURĖ GERIAUSIA
PASISEKIMĄ BIZNYJE

KAZIMIERUI BRAZDŽIONIUI

mirus Londone, jo seseriai Gražinai Brazdžionytei - Gri-
nienei (dabar Romoje ir jo žmonai Olive Brazdžionienei,
liūdesio valandoj tikrą užuojautą reiškia

Natalija ir Balys Paramskai

Washington, D. C.

DR. VLADUI VILIAMUI

mirus, žmonai Reginai, sūnui Virgilijui ir ki-
tiems giminėms reiškia užuojautą Kongreso
bibliotekos bendradarbiai ir jų šeimos:

J. ir A. Aiščiai, J. Andriusis, J. ir E. Baliai,
A. ir S. Čipkai, F. Giedrytė, V. ir M. Jackūnai,
L. ir E. Kaciškai, D. ir G. Krivickai,
N. Kuprėnaitė - Shutterly, J. ir E. Pajaujai,
B. ir N. Paramskai, P. ir B. Skardžiai, E. Stanka,
A. Svensonienė, V. Svotelytė, K. ir B. Škirpai,
J. Tarulienė, N. ir B. Tautvilai, V. Trumpa,
A. ir J. Vaičiulaičiai ir V. ir L. Vizbarai.

Washington, D. C.

PETER JANKAUSKAS

Gyv. 2125 West 24 Street

Mirė 1972 m. liepos mėn. 19 dieną, 4:00 val. p. p. sulaukęs 80 me-
tų amžiaus. Gimė Lietuvoje, Šiaulių apskr., Briedžių kaime.

Amerikoje išgyveno 59 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Antoinette, pagal tėvus Mažeikaitė, 2 duk-
terys — Helen Mosgeris, žentas Ernest ir Virginia Cuchra, žentas

Thomas, broliuė Elizabeth Jankauskas su šeima ir kiti giminės, drau-
gai bei pažįstami.

Priklausė Dariaus - Girėno American Legion Post 271.

Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz koplyčioje, 2314 W. 23rd Place.

Šeštadienį, liepos 22 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios

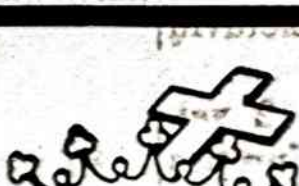
į Aušros Vartų parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus lai-
dojamas Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. Peter Jankauskas giminės, draugai ir pažįstami nuošir-
džiai kviečiami dalyvauti laidotuose ir suteikti jam paskutinį patar-
navimą ir atsiveiklinimą.

Nuliūdę lieka:

Žmona, dukterys ir giminės.

Laidotuvių Direktorai Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 847-6672.

BARBORA RUDIS - GRICIUTE

Gyv. Chicago, Illinois

Mirė 1972 m. liepos mėn. 18 dieną, 1:00 val. popiet, sulaukusi 82
metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Lieplaukėje, Plungės valsč.

Paliko nuliūdę: sūnus Antanas, marti Marija, anūkaitė — Rožytė,

Morkus, Antanas Jr. ir jo žmona Sheryl, Margarita Krupienė, jos vyras

Jonas, proanūkaitė — Jonukas ir Mykolukas; sūnus Juozas, marti

Velma, anūkaitė — Martynas, Paulina Nagel ir jos vyras Jonas, proanū-
kaitė — Robertas, Rebecca, Susan, David, Ronald ir Johnny; sūnus Jo-

nas, marti Nancy, anūkaitė — Timothy, jo žmona Margorie, Teodora

Hash, jos vyras Marvin, proanūkaitė — Mark ir Aaron, gyv. Montanoje;

duktė Estelle Madison, anūkaitė Donald, jo žmona Barbara, proanū-
kaitė — Debbie, Martin ir Mark, anūkaitė Velma Koldsbaeck, jos vyras

Bent, proanūkaitė — Kenneth, Keith, Michael, Michele, gyv. Californi-
nijoje; duktė Cecilia Ryan, anūkaitė — Barbara, Phillip, jo žmona Diane,

proanūkaitė Daniel, gyv. Anglijoje, Pamela Oliva, jos vyras Richard,

proanūkaitė — Malanie ir Mignon, gyv. Canal Zone, pusbrolis Jurgis

Smilingas ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 So. Western

Avenue.

Vietoje gėlių prašoma aukoti Seselių Kazimieriečių ligoniu prieg-
laudai, 2801 W. Marquette Rd. arba Jaunimo Centro Statybos Fon-
dui, 5620 So. Claremont Ave.

Penktadienį liepos 21 dieną 9:30 val. ryto bus lydimas iš koply-
čios į Sv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pa-
maldų bus laidojama Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. Barboros Rudis giminės, draugai ir pažįstami nuošir-
džiai kviečiami dalyvauti laidotuose ir suteikti jam paskutinį patar-
navimą ir atsiveiklinimą.

Nuliūdę lieka:

Sūnūs, dukterys, marčios, žentai, anūkaitė,

CHICAGOS ŠAULIŲ JONINIŲ NAKTIS

Yra žmonių, kurie sugeba organizuoti, tą organizaciją palaikyti darbščiai, vieningai patriotinėje dvasioje, ir pajėgią užsibrėžtiems tikslams vykdyti. Šauliai plačiai reiškiasi kultūrinėje ir visuomeninėje veikloje, taip pat ir šaudyme. Kiekvienais metais rudenio mėn. yra rengiamas šaudymo varžybos ir geriausiai šaudžiusiam šauliui yra skiriama premija. Ilgametis kuopos pirmininkas šaulys Vladas Išganaitis už nuopelnus šaulių Sąjungai, yra pakeltas šaulių Sąjungos Centro Valdybos garbės pirminku. Jo vadovaujama kuopa diena iš dienos auga ir stiprėja.

Š. m. birželio 21 d. Vyčių sodelyje kuopa surengė "Joninių naktį". Kuopos pirmininkas Išganaitis, pradėdamas Joninių nakties programą, pasveikino dalyvaujančius. Jono ir Jones, palinkėjo geros sveikatos ir pasisekimo gyvenime ir papasakojo legendą apie senovėje Lietuvoje buvusias laumes.

Graziam orui esant, Vyčių sodelyje atvira ore meno kuopelė, kuriai vadovauja Juozas Petrauskas, suvaidino Gasparo Veličkos vieno veiksmo vaidinimą "Lėk lėk mano sakalėli". Vaidinimas patriotinis iš antrojo karo laikų buvo puikiai suvaidintas, nes visi vaidintojai buvo gerai pasiruošę. Vaidino: Silėnas ūkininkas — S. Stanaitis, Silėnienė — J. Latonienė, Benediktas jų sūnus — K. Juškevičius, Antanas jų sūnus — J. Platakis ir Kiaunė, komunistas — Juozas Petrauskas. Veikalą režisavo aktorius Alfars Brinka, sceną parengė K. Juškevi-

čius, apšvietimą tvarkė V. Dziuvė. Visą teatrą organizavo ir parengė meno vadovas Juozas Petrauskas.

Po vaidinimo jiems svečiai padėkojo gausiais plojimais.

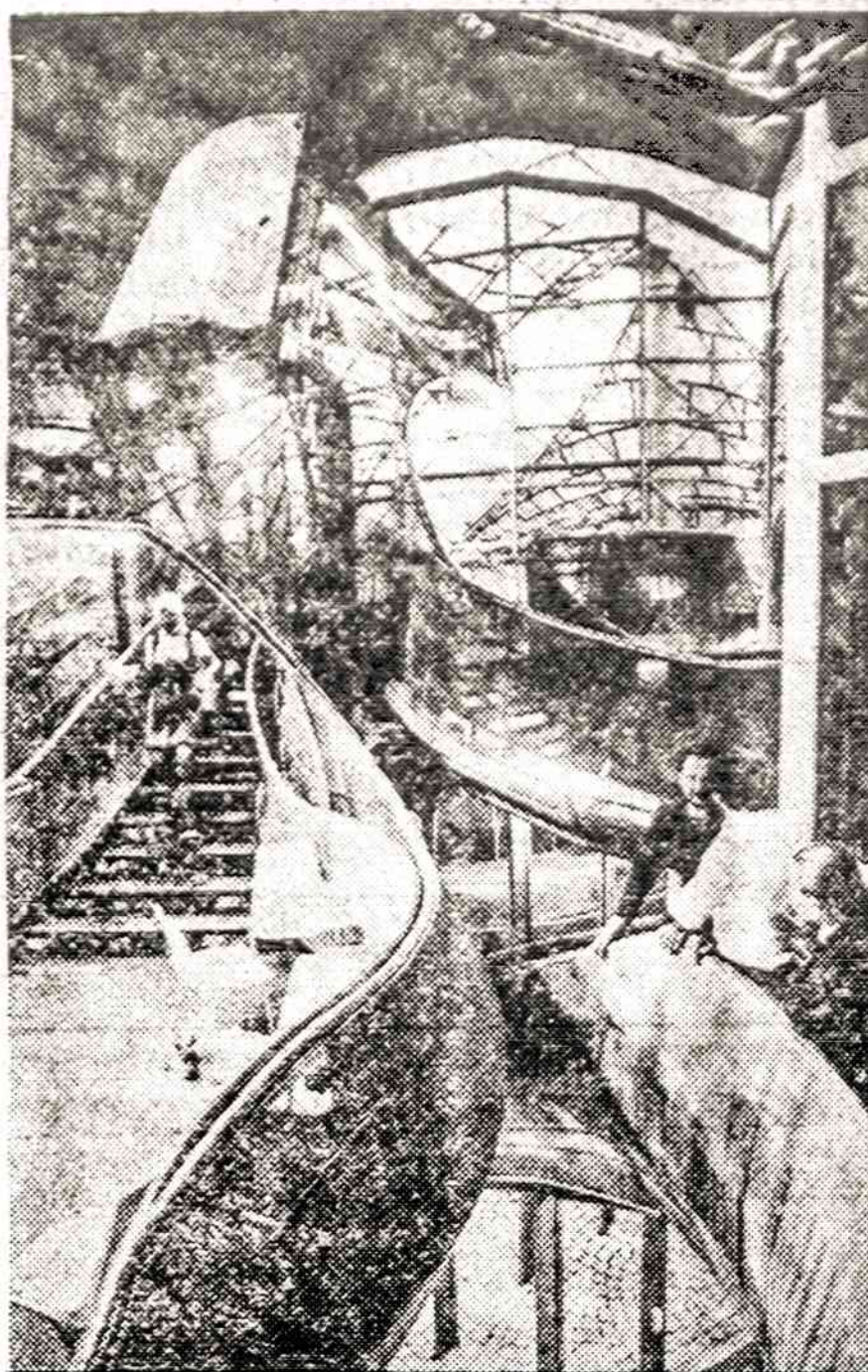
Po programos lauke, visi svečiai susirinko į salę. Čia vyriausia šeimininkė šaulė Stasė Cecevičienė su padėjimais pavaišino svečius skaniais sveikais lietuviškais valgiais. Šokiams grojo gerai žinomas ir visų mėgiamas, vadovaujamas Adolfo Ramonio orkestras. Buvo gausios dovanų paskirstymas, kurį tvarkė ir pravėdė: Julius Pocius, Marija Bulotienė, Anatolijus Razvickas, Adolfas Ramonis ir kiti. Laimingieji gavo vertingų ir praktiškų daiktų. Svečiai šoko, linksminosi ir kultūringai baigė "Joninių nakties" rengimą. Asta

Lietuvių kapai Sibire

Palaidoti visus mirusius, paliktus atviroje vietoje sniege, dar nebuvo atėjęs laikas. Kovo mėn. už naujai apstatytos Trofimovskio gyvenvietės, orams aprimus, poliarinei saulei apšviestus plačius sniego apklotus ir vėjo išlygintus lygumus, galėjai matyti daug vėjo supūstų, kiek pakilusį sniego kupetėlių. Nežinant, ką tos kupetėlės reiškia, jei pasiteirautų, gautų paprastą atsakymą, — tai žiauriųjų žiemos metu mūsų mirusiems poliarinių vėjų supluto sniego antkapiai. Kartais tie patys siaurės vėjai, lyg ir bežaisdami, šiuos sniego antkapius nupūsda, bet ir vėl, lyg ir susigėdę tokiu savo darbu, juos naujai supildavo ir rūpestingai balta sniego drobule apklodavo.

H. Tautvaišienė,

(iš Tautų kapinyno Sibiro tundraje)

V. Vokietijos inžinieriai ir architektai statydami Muencheno Olimpiadai pastatus, panaudojo daug naujovių. Nuotraukoje matosi plaukymo salės vingiuoti laiptai.

Kauno Meno mokykla

Ji įkurta buvo 1920 metais. Iš pradžių veikė kaip Piešimo kursai, kuriuose buvo ruošiami paisybos mokytojai vidurinėms mokykloms.

1922 m. iš tų kursų išaugo Kauno Meno Mokykla.

Pirmosios pamokos vyko Liaudies namuose. Iš pradžių mokyklai buvo naudotasi tik pora kambarių. Vėliau mokykla įsikūrė Žaliosios gatvės 10-ame pastate, kurio buvo pastatytas specialus pastatas.

TRUMPAI

— *Sandaros Piknikas* įvyks š. m. liepos 23 d., sekmadienį. Bučo darže, Willow Springs, Ill. Į pikniką galima bus nuvažiuoti ir autobusu.

— *Pavergtų Tautų* demonstracija įvyks liepos 22 d. šeštadienį, Chicago miesto centre. Susirinkimo vieta: Wacker Drive ir LaSalle gatvių kampas. Susirinkimo laikas 11:30 val. Lietuvių grupės Nr. 15. Skyriaus ramovėnai su skyriaus vėliava prašomi demonstracijoje dalyvauti.

— *Lakūnų Dariaus* — Girėno didvyriškų žygių ir garbingo žuvimo minėjimas įvyks liepos mėn. 23 d. 2 val. sekmadienį, Marquette Park, prie jų paminklo 67-tos ir California gatvių kampo. Skyriaus ramovėnai su vėliava prašomi minėjime dalyvauti.

— *Marquette Parko* Lietuvių Namų Savininkų valdyba š. m. liepos mėn. 23 dieną 12 val. sekmadienį, Gold Cost Inn pas Juozą Račiūną, 2523 West 71 gatvė, šaukia labai svarbų susirinkimą prekybininkų, daktarų, inžinierių ir kitų profesijų gyvenančių arba dirbančių 71-je gatvėje tarp Western ir Tal-

man gatvių. Susirinkime bus svarstomas gyvybinis tos apylinkės gyventojams klausimas. Susirinkime pageidaujami dalyvauti ir kiti suinteresuoti asmenys.

— *IV-tosios Tautinių Šokių* šventės programos leidinyje šventės geradarių eilėse išbrosdė klaida. Atspausdinta: N. ir A. Vengriai paaukojo 200 dolerių. Turi būti N. ir A. Vengriai — 150 dolerių, S. ir A. Jalonai — 50 dolerių. Už aukas dėkojame ir už įvykusių klaidą atsiprašome.

Sventės Rengimo Komitetas

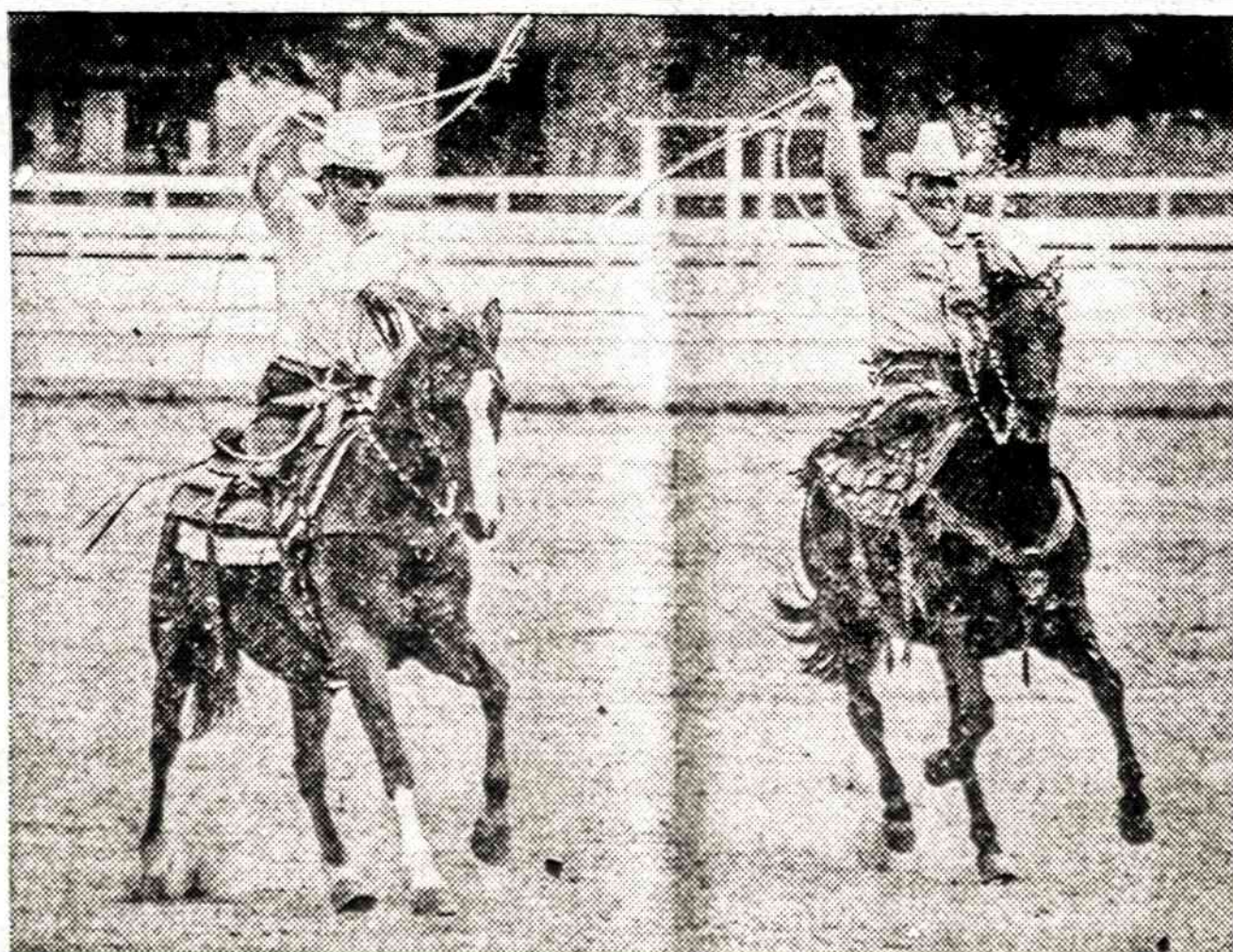
— *Kazimieras A. Stukonis*, Amerikos Legiono Dariaus, Girėno posto komandierius, posto valdyba, taryba ir nariai kviečia visus dalyvauti metiniame kpt. Stepono Dariaus ir leit. Stasio Girėno minėjime liepos 23 d. 2 val. Marquette parke prie paminklo, 67-ta ir California Ave.

— *Los Angeles* jaunieji skautai — vilkinkai pradeda stovyklauti liepos 23 d. Tuo pat laiku savo stovyklavimą pradeda moksleiviai ateitininkai Wasagose ir Toronto skautai — Romuvos stovykloje, Clevelando skautai stovyklaus rugpjūčio 6 — 19 d. Wasagos stovykloje.

— *Laima Starkutė*, 3905 "W" St. Omaha, Nebr. 68107, atstovauja Liet. Jaunimo Informacijos centrą ir jo leidinį "Lietuvių jaunimas". Atstovai taip pat padeda teikti lėšas LJIC darbams.

MAHAGONY MEDIS

Mahagonio medis yra labai kietas, patvarus, sunkus, neskalus. Spalva jo rausva, ir tasai rausvumas ilgainiui pajuodėja. Tai medis, kuris vartojamas gaminti brangiems baldams, dėžutėms.

Du kaubojai, neblogai išmoke valdyti arklius, abu yra Vietnamo veteranai, praradę tam karo kojas. Jie naudoja specialius baltus.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikis

SECRETARY

National brand of ladies intimate apparel manufacturer needs Person to fill job as secretary for Vice President of Sales. If you like to meet and talk to people and if detail work is no problem come up to see us on the 5th floor across from the Chicago and North Western downtown station.

APPLY PERSONNEL DEPT.

9:00 A.M. — 3:00 P.M.

THE H. W. GOSSARD CO.

427 W. RANDOLPH 5th floor

An Equal Opportunity Employer

SEWING MACHINE OPERATORS

PART TIME

Evening — 2nd Shift

4:45 P.M. to 9:15 P.M.

EXPERIENCED

478-0633

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

LOOP RESTAURANT

CAPACITY 350.

Liquor license. Newly remodeled.

Excellent growth potential.

By owner. Call in English.

973-4770

Mr. STARK

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir Įrenginiai

PARDUODAMI

IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI

10% iki 50% nuolaida. Galima pirkti

šalimis ir išimokėtinai. Aptarnauja

lietuviai.

SOUTHWEST FURNITURE CO.

TEL. GR 6-4421

6200 So. WESTERN AVE.

RENTING IN GENERAL

Nuomos

BRIDGEPORTO APYLINKĖJE

ISNUOMOJAMAI

2 kambariai 2-me aukšte iš priekio

pensininkams arba dirbančioms vy-

rams. Galima naudoti virtuvę.

Skambinti po 3:30 val. vak. iki

9:00 val. vak.

TEL. 326-4154

ISNUOMOJAMAS 4 KAMBARIŲ

naujai dekoruotas butas, gazu šildomas

1-me aukšte 46-tos ir Honore St. apy-

linkėje. Tel. 776-6526.

MISCELLANEOUS FOR SALE

Įvairūs Pardavimai

VIESAS ISPARDAVIMAS

(BASEMENT RUMAGE SALE)

Visa savaitė nuo 8 val. ryto iki 6 val.

vak. Daug įvairių ir gerų daiktų iš-

pardavimui kainomis.

7201 So. ALBANY AVE.

Tauragės Klubo Valdyba

prašo narius dalyvauti Pavergtų

Tautų eisenoje, kuri įvyks

šį šeštadienį, liepos 22 d. 11:30

val. nuo Wacker Dr. — tarp La

Salle ir Wells. Lietuvių grupės

numeris yra 15. (Pr.)

Su Australijos lietuviais

sportininkais viešas atsiveik-

nimo pobūvis — vakarienė yra

rengiama šeštadienį, liepos 29

dieną Tautinioose Namuose,

6422 So. Kedzie Ave.

Pradžią 7:00 val. su koktei-

liais. Vakarienė — 8:00 val.

Šokiams gros Neolitanų or-

kestras.

Stalus užsakyti ir bilietus ga-

lima gauti J. Vaznelio prekybo-

je, 2501 W. 71 St. (tel. 471-1424)

arba skambinant tel. 582-5939.

(Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS

IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISIMOKĖJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

6 IR 5 KAMBARIŲ mūrinis pilnu beismantu ir gretimai esančiu 25'x125' sklypu geroje Brighton Parko apylinkėje. \$32,500. BUD'S RE. Tel. 254-5554.

BRIGHTON PARKO geroje vietoje 2 butų po 6 ir 5 kambarius modernius namus su beismantu. \$21,000. BUD'S RE. Tel. 254-5554.

SAVININKAS PARDUODA Marquette Parke 3 butų mūrinių su 2 mašinų garažu. Žemi mokesčiai, geros pajamos, neaukšta kaina. Tel. HE 4-0290.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5988

A. G. AUTO REBUILDERS Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sažiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios. 3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888 Anicetas Garbačiauskas, sav.

1½ AUKŠTO 6 ir 3 kambarių 20 metų modernus ant 33' sklypo. Ideali gimnastikos salona. 12 BUTŲ MŪRINIŲ 7 metų. Įvairaus dydžio butai. 63-ta ir Pulaski. Labai pelningas ir gražus namas. MŪRINIS BUNGALOW 5 kambarių — 2 miegamieji, Centralinis oro šildymas, Garazas. Didelis kambariai, naujai išdėžyti. 64-ta ir Sacramento. 24,500. — 3 miegamieji, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garazas. Gražiai apvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

5 KAMBARIŲ — 24,500. — 3 miegamieji, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garazas. Gražiai apvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

5 KAMBARIŲ — 24,500. — 3 miegamieji, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garazas. Gražiai apvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

5 KAMBARIŲ — 24,500. — 3 miegamieji, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garazas. Gražiai apvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

5 KAMBARIŲ — 24,500. — 3 miegamieji, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garazas. Gražiai apvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

5 KAMBARIŲ — 24,500. — 3 miegamieji, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garazas. Gražiai apvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

5 KAMBARIŲ — 24,500. — 3 miegamieji, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garazas. Gražiai apvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

5 KAMBARIŲ — 24,500. — 3 miegamieji, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garazas. Gražiai apvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

5 KAMBARIŲ — 24,500. — 3 miegamieji, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garazas. Gražiai apvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

5 KAMBARIŲ — 24,500. — 3 miegamieji, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garazas. Gražiai apvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

5 KAMBARIŲ — 24,500. — 3 miegamieji, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garazas. Gražiai apvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

5 KAMBARIŲ — 24,500. — 3 miegamieji, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garazas. Gražiai apvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

5 KAMBARIŲ — 24,500. — 3 miegamieji, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garazas. Gražiai apvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

5 KAMBARIŲ — 24,500. — 3 miegamieji, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garazas. Gražiai apvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

5 KAMBARIŲ — 24,500. — 3 miegamieji, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garazas. Gražiai apvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

5 KAMBARIŲ — 24,500. — 3 miegamieji, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garazas. Gražiai apvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

5 KAMBARIŲ — 24,500. — 3 miegamieji, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garazas. Gražiai apvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

5 KAMBARIŲ — 24,500. — 3 miegamieji, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garazas. Gražiai apvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

5 KAMBARIŲ — 24,500. — 3 miegamieji, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garazas. Gražiai apvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

Jau kuris laikas atspausdinti ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicagoon atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistinių, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą išsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ZUKAUSKAS — MARIA NOREIKA

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.

V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHIC